

32009R1069

14.11.2009.

SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

L 300/1

UREDABA (EZ) br. 1069/2009 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 21. listopada 2009.

o utvrđivanju zdravstvenih pravila za nusproizvode životinjskog podrijetla i od njih dobivene proizvode koji nisu namijenjeni prehrani ljudi te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1774/2002 (Uredba o nusproizvodima životinjskog podrijetla)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice, a posebno njegov članak 152. stavak 4. točku (b),

uzimajući u obzir prijedlog Komisije,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora (¹),

nakon savjetovanja s Odborom regija,

u skladu s postupkom utvrđenim u članku 251. Ugovora (²),

budući da:

- (1) Nusproizvodi životinjskog podrijetla koji nisu namijenjeni prehrani ljudi mogući su izvor opasnosti za javno zdravje i zdravje životinja. Prethodne krize povezane s izbijanjima slinavke i šapa, širenjem transmisivnih spongiformnih encefalopatija kao što su goveda spongiformna encefalopatija (GSE) i pojava dioksina u hrani, ukazale su na posljedice nepravilnog postupanja s određenim nusproizvodima životinjskog podrijetla na javno zdravje i zdravje životinja, sigurnost hrane i prehrabnenog lanca te povjerenje potrošača. Nadalje, takve krize mogu imati i širi negativni utjecaj na čitavo društvo zbog toga što utječu na socijalni i gospodarski položaj poljoprivrednika i predmetnih industrijskih sektora te na povjerenje potrošača u sigurnost proizvoda životinjskog podrijetla. Izbijanja bolesti mogu također imati negativne posljedice na okoliš, ne samo zbog problema povezanih s odlaganjem, nego i u pogledu biološke raznolikosti.

(2) Nusproizvodi životinjskog podrijetla nastaju uglavnom tijekom klanja životinja namijenjenih prehrani ljudi, tijekom proizvodnje proizvoda životinjskog podrijetla, kao što su mlječni proizvodi, te pri odlaganju uginulih životinja i provođenju mjera kontrole bolesti. Bez obzira na izvor, oni predstavljaju mogući rizik za javno zdravje i zdravje životinja te za okoliš. Taj je rizik potrebno primjereno kontrolirati usmjeravanjem takvih proizvoda u sustave za sigurno odlaganje ili uporabom tih proizvoda za različite svrhe, pod uvjetom da se primjenjuju strogi zahtjevi čiji je cilj smanjenje zdravstvenih rizika na najmanju moguću mjeru.

(3) Odlaganje svih nusproizvoda životinjskog podrijetla nije realistično budući da bi to dovelo do pojave neodrživih troškova i rizika za okoliš. S druge je strane jasno da je u interesu svih građana da se široki niz nusproizvoda životinjskog podrijetla sigurno koristi za različite namjene na održiv način, no pod uvjetom da se zdravstveni rizici svedu na najmanju moguću mjeru. Široki se niz nusproizvoda životinjskog podrijetla zaista i koristi u važnim proizvodnim sektorima, kao što su farmaceutska i kožna industrija te industrija hrane za životinje.

(4) Nove su tehnologije proširele mogućnosti uporabe nusproizvoda životinjskog podrijetla ili od njih dobivenih proizvoda na velik broj proizvodnih sektora, a posebno za stvaranje energije. Međutim, uporaba tih novih tehnologija može predstavljati zdravstvene rizike koje je također potrebno svesti na najmanju moguću mjeru.

(5) Potrebno je utvrditi zdravstvena pravila Zajednice za sakupljanje, prijevoz, postupanje, obradu, pretvorbu, preradu, skladištenje, stavljanje na tržiste, distribuciju, uporabu ili odlaganje proizvoda životinjskog podrijetla u usklađenom i sveobuhvatnom okviru.

(6) Ta bi opća pravila trebala biti razmjerna riziku za javno zdravje i zdravje životinja koji predstavljaju proizvodi životinjskog podrijetla kada s njima postupaju subjekti u različitim fazama lanca, od sakupljanja do njihove

⁽¹⁾ SL C 100, 30.4.2009., str. 133.

⁽²⁾ Mišljenje Europskog parlamenta od 24. travnja 2009. (još nije objavljeno u Službenom listu) i Odluka Vijeća od 7. rujna 2009.

uporabe ili odlaganja. Pravila bi također trebala voditi računa o rizicima za okoliš tijekom obavljanja tih radnji. Okvir Zajednice trebao bi uključivati i zdravstvena pravila o stavljanju proizvoda na tržiste, uključujući, prema potrebi, trgovinu unutar Zajednice i uvoz nusproizvoda životinjskog podrijetla.

- (7) Uredbi (EZ) br. 1774/2002⁽¹⁾, Europski su parlament i Vijeće utvrdili zdravstvena pravila Zajednice koja se odnose na nusproizvode životinjskog podrijetla koji nisu namijenjeni prehrani ljudi. Na temelju znanstvenih savjeta i kao mjera u okviru Bijele knjige Komisije od 12. siječnja 2000. o sigurnosti hrane, tom je Uredbom utvrđen niz pravila s ciljem zaštite sigurnosti prehrabnenog lanca i lanca hrane za životinje, a kojima se dopunjuje zakonodavstvo Zajednice o hrani i hrani za životinje. Ta su pravila znatno unaprijedila razinu zaštite u Zajednici od rizika koje predstavljaju nusproizvodi životinjskog podrijetla.
- (8) Uredbom (EZ) br. 1774/2002 uvedeno je razvrstavanje nusproizvoda životinjskog podrijetla na tri kategorije s obzirom na stupanj rizika. Njime se od subjekata zahtjeva da odvojeno čuvaju nusproizvode životinjskog podrijetla različitih kategorija ako žele upotrijebiti nusproizvode životinjskog podrijetla koji ne predstavljaju značajan rizik za javno zdravlje ili zdravlje životinja, a posebno ako su ti proizvodi dobiveni od materijala prikladnog prehrani ljudi. Tom je Uredbom također uvedeno načelo da se materijalom visokoga rizika ne bi smjelo hraniti životinje iz farmskog uzgoja i da se materijalom dobivenim od životinja ne bi smjelo hraniti životinje iste vrste od koje je taj materijal dobiven. U skladu s tom Uredbom, u prehrabneni lanac za životinje smije ući samo materijal dobiven od životinja koje su podvrgnute veterinarskom pregledu. Nadalje, njome se utvrđuju pravila za standarde prerade kojima se osigurava smanjenje rizika.
- (9) U skladu s člankom 35. stavkom 2. Uredbe (EZ) br. 1774/2002, Komisija mora podnijeti Europskom parlamentu i Vijeću izvješće o mjerama koje su poduzele države članice kako bi osigurale sukladnost s tom Uredbom. Izvješće se prema potrebi prilaže zakonodavnim prijedlozima. Izvješće je podneseno 21. listopada 2005. i u njemu je istaknuto da je potrebno zadržati načela Uredbe (EZ) br. 1774/2002. Nadalje, u izvješću su navedena područja za koja su u toj Uredbi potrebne izmjene, posebno pojašnjenja u pogledu primjenjivosti pravila na gotove proizvode, povezanosti s drugim pravilima Zajednice i razvrstavanjem određenog materijala. Nalazi niza misija za utvrđivanje činjenica koje je u državama članicama proveo Ured za hranu i veterinarstvo Komisije (FVO) 2004. i 2005. potvrđuju te zaključke. Sukladno FVO-u, potrebna su unapređenja u pogledu sljedivosti toka nusproizvoda životinjskog podrijetla te učinkovitosti i uskladivanja službenih kontrola.

- (10) Znanstveni nadzorni odbor, koji je 2002. zamijenila Europska agencija za sigurnost hrane (EFSA), donio je niz mišljenja o nusproizvodima životinjskog podrijetla. Iz tih je mišljenja vidljiva potreba za očuvanjem glavnih načela Uredbe (EZ) br. 1774/2002, a posebno da nusproizvodi životinjskog podrijetla dobiveni od životinja za koje je veterinarskim pregledom utvrđeno da nisu prikladni prehrani ljudi ne bi smjeli ući u prehrabneni lanac za životinje. Međutim, te je nusproizvode životinjskog podrijetla moguće preraditi i upotrijebiti za proizvodnju tehničkih ili industrijskih proizvoda pod posebnim uvjetima zdravljiva životinja.
- (11) Iz zaključaka Predsjedništva Vijeća o izvješću Komisije od 21. listopada 2005., koji su doneseni u prosincu 2005., te iz naknadnih savjetovanja koja je provela Komisija, vidljivo je da je pravila utvrđena Uredbom (EZ) br. 1774/2002 potrebno unaprijediti. Potrebno je jasno utvrditi glavne ciljeve pravila o nusproizvodima životinjskog podrijetla, odnosno kontrolu nad rizicima za javno zdravlje i zdravlje životinja i zaštitu sigurnosti prehrabnenog lanca i lanca hrane za životinje. Odredbama ove Uredbe trebalo bi se omogućiti postizanje tih ciljeva.
- (12) Pravila o nusproizvodima životinjskog podrijetla utvrđena u ovoj Uredbi trebala bi se primjenjivati na proizvode koji se ne smiju koristiti prehrani ljudi u skladu sa zakonodavstvom Zajednice, a posebno ako nisu u skladu sa zakonodavstvom o higijeni hrane ili ako ih nije dopušteno stavljati na tržiste kao hranu budući da nisu sigurni ili zbog štetnosti za zdravlje ili neuporabljivosti za prehranu ljudi (nusproizvodi životinjskog podrijetla „po zakonu“). Međutim, ta bi se pravila trebala primjenjivati i na proizvode životinjskog podrijetla koji su u skladu s određenim pravilima u pogledu njihove moguće uporabe za prehranu ljudi, ili koji su sirovine za proizvodnju proizvoda za prehranu ljudi, čak i ako su naponsjetku namijenjeni za druge svrhe (nusproizvodi životinjskog podrijetla „po izboru“).
- (13) Nadalje, kako bi se sprječili rizici koje predstavljaju divlje životinje, pravila utvrđena ovom Uredbom trebala bi se primjenjivati i na tijela ili dijelove tijela takvih životinja za koje se sumnja da su zaražene nekom prenosivom bolesti. To uključenje ne bi trebalo podrazumijevati i obvezu sakupljanja i odlaganja tijela divljih životinja koje su uginule ili bile ulovljene u svojem prirodnom staništu. Ako se poštuju dobre lovačke prakse, unutarnje je organe i druge dijelove tijela divljači moguće sigurno odložiti na licu mjesta. Takve su prakse za smanjenje rizika već dobro utvrđene u državama članicama, a u nekim se slučajevima temelje na kulturnim tradicijama ili na nacionalnom zakonodavstvu kojim se uređuju lovačke aktivnosti. Zakonodavstvom Zajednice, posebno Uredbom (EZ) br. 853/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o utvrđivanju određenih higijenskih pravila za hranu životinjskog podrijetla⁽²⁾, utvrđuju se pravila za postupanje s mesom i nusproizvodima životinjskog podrijetla koji su dobiveni od divljači.

⁽¹⁾ SL L 273, 10.10.2002., str. 1.

⁽²⁾ SL L 139, 30.4.2004., str. 55.

Tim se pravilima također stavlja odgovornost za sprečavanje rizika na ospozobljene osobe, kao što su lovci. S obzirom na moguće rizike za prehrambeni lanac, ova bi se Uredba trebala primjenjivati na nusproizvode životinjskog podrijetla dobivene od ubijene divljači samo u mjeri u kojoj se higijenska pravila primjenjuju na stavljanje te divljači na tržište i u kojoj uključuje radnje koje obavljaju subjekti u poslovanju s hranom životinjskog podrijetla dobivenom od divljači. Nadalje, ova bi se Uredba trebala primjenjivati i na nusproizvode životinjskog podrijetla za pripremu lovačkih trofeja kako bi se spriječili rizici za zdravlje životinja povezani s tim nusproizvodima.

- (14) Pravila utvrđena ovom Uredbom trebala bi se primjenjivati na nusproizvode životinjskog podrijetla dobivene od akvatičnih životinja, osim materijala s brodica na koje se primjenjuje zakonodavstvo Zajednice o higijeni hrane. Međutim, potrebno je donijeti mjere razmjerne riziku u pogledu postupanja s materijalom i odlaganja materijala koji nastaje na ribarskim brodicama prilikom evisceracije riba i koji pokazuje znakove bolesti. Te je mjere za provedbu ove Uredbe potrebno donijeti na temelju procjene rizika koju obavlja odgovarajuća znanstvena ustanova s obzirom na raspoložive dokaze u vezi s učinkovitošću određenih mjer za sprečavanje širenja bolesti koje se prenose na ljude, a posebno određenih parazita.
- (15) S obzirom na ograničeni rizik povezan s materijalima koji se koriste kao sirova hrana za kućne ljubimce na poljoprivrednim gospodarstvima ili koje krajnjim korisnicima dobavljaju subjekti u poslovanju s hranom, određene aktivnosti povezane s takvom sirovom hranom za kućne ljubimce ne bi trebale biti obuhvaćene pravilima utvrđenima u ovoj Uredbi.
- (16) Primjereni je pojasniti u ovoj Uredbi koje se životinje smatraju kućnim ljubimcima kako se nusproizvodi dobiveni od tih životinja na bi koristili u hrani za domaće životinje. Posebno bi se životinje koje se drže za namjene drukčije od uzgoja, kao što je društvo ili pratrna, trebale smatrati kućnim ljubimcima.
- (17) Radi dosljednosti zakonodavstva Zajednice, u ovoj bi Uredbi trebalo upotrijebiti određene definicije iz Uredbe (EZ) br. 999/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. svibnja 2001. o utvrđivanju pravila za sprečavanje, kontrolu i iskorjenjivanje određenih transmisivnih spongiformnih encefalopatijskih rizika (1) i Direktive 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2008. o otpadu (2). Potrebno je pojasniti upućivanje na Direktivu Vijeća 86/609/EEZ od 24. studenoga 1986. o usklađivanju zakona i drugih pravila država članica o zaštiti životinja koje se koriste u pokušne i druge znanstvene svrhe (3).

(1) SL L 147, 31.5.2001., str. 1.

(2) SL L 312, 22.11.2008., str. 3.

(3) SL L 358, 18.12.1986., str. 1.

- (18) Radi dosljednosti zakonodavstva Zajednice, u ovoj bi Uredbi trebalo upotrijebiti definiciju „akvatične životinje“ kako je utvrđena u Direktivi Vijeća 2006/88/EZ od 24. listopada 2006. o zahtjevima zdravlja životinja koji se primjenjuju na životinje akvakulture i njihove proizvode te o sprečavanju i kontroli određenih bolesti akvatičnih životinja (4). Također bi se na akvatične beskrake životinje koji nisu uključeni u tu definiciju i koji ne predstavljaju rizik od prijenosa bolesti trebali primjenjivati isti zahtjevi kao i na akvatične životinje.
- (19) Direktivom Vijeća 1999/31/EZ od 26. travnja 1999. o odlagalištima otpada (5), utvrđeni su uvjeti za izdavanje dozvola za odlagališta otpada. Ovom je Uredbom potrebno utvrditi odlaganje nusproizvoda životinjskog podrijetla na odlagališta za koja je izdana takva dozvola.
- (20) Subjekti bi trebali imati glavnu odgovornost za obavljanje radnji u skladu s ovom Uredbom. Istdobno je u javnom interesu sprečavanja rizika za javno zdravje i zdravlje životinja da postoji sustav za sakupljanje i odlaganje nusproizvoda životinjskog podrijetla koji se ne smiju koristiti ili koji se ne koriste iz gospodarskih razloga. Za opseg bi sustava za sakupljanje i odlaganje trebalo voditi računa o stvarnim količinama nusproizvoda životinjskog podrijetla koji nastaju u određenoj državi članici. Također bi se kao mjera opreza trebala uzeti u obzir potreba za većim odlagališnim kapacitetima u slučaju značajnijih izbjivanja prenosivih bolesti ili privremenih tehničkih kvarova na postojećim središtima za gospodarenje otpadom. Državama članicama je potrebno omogućiti da surađuju međusobno i s trećim zemljama, pod uvjetom da su ispunjeni ciljevi ove Uredbe.
- (21) Važno je utvrditi početnu točku životnog vijeka nusproizvoda životinjskog podrijetla od koje bi se primjenjivali zahtjevi ove Uredbe. Nakon što proizvod postane nusproizvod životinjskog podrijetla, ne bi trebao ponovno ući u prehrambeni lanac. Posebni se uvjeti primjenjuju na postupanje s određenim sirovinama, kao što su sirove kože, koje se obrađuju u objektima ili pogonima koji su istodobno uključeni i u prehrambeni lanac i u lanac nusproizvoda životinjskog podrijetla. U tim bi slučajevima trebalo poduzeti potrebne mјere da se pomoću odvajanja ublaže mogući rizici za prehrambeni lanac koji mogu nastati zbog unakrsne kontaminacije. Za druge je objekte potrebno utvrditi uvjete temeljene na riziku kako bi se spriječila unakrsna kontaminacija, posebno odvajanjem lanca nusproizvoda životinjskog podrijetla i prehrambenog lanca.
- (22) Radi pravne je sigurnosti i pravilne kontrole mogućih rizika potrebno utvrditi krajnju točku proizvodnog lanca za proizvode koji više nisu izravno važni za sigurnost lanca prehrane. Za određene bi proizvode, na koje

(4) SL L 328, 24.11.2006., str. 14.

(5) SL L 182, 16.7.1999., str. 1.

se primjenjuje drugo zakonodavstvo Zajednice, trebalo utvrditi tu krajnju točku u fazi proizvodnje. Proizvode koji su dostigli tu krajnju točku trebalo bi izuzeti iz kontrole u skladu s ovom Uredbom. Posebno bi trebalo omogućiti stavljanje na tržište proizvoda koji su prešli tu krajnju točku bez ograničenja predviđenih ovom Uredbom te da s njima mogu postupati i prevoziti ih subjekti koji nisu odobreni ili registrirani u skladu s ovom Uredbom.

- (23) Međutim, potrebno je ostaviti mogućnost izmjene te krajnje točke, posebno u slučaju pojave novih rizika. Uredbom (EZ) br. 1774/2002 izuzimaju se iz zahtjeva te Uredbe određeni proizvodi, odnosno guano, određene sirove kože obradene posebnim postupcima kako što je stavljanje, te određeni lovački trofeji. Slične bi izuzetke u odgovarajućim uvjetima trebalo utvrditi provedbenim mjerama koje će se donijeti na temelju ove Uredbe za proizvode kao što su oleokemijski proizvodi i krajnji proizvodi proizvodnje biodizela.
- (24) Kako bi osigurale visoku razinu zaštite javnog zdravlja i zdravlja životinja, države članice trebale bi i dalje poduzimati potrebne mјere za sprečavanje otpremanja nusproizvoda životinjskog podrijetla iz područja ili iz objekata s ograničenjima, a poglavito u slučaju izbjivanja bolesti navedenih u Direktivi Vijeća 92/119/EEZ od 17. prosinca 1992. o uvođenju općih mјera Zajednice za kontrolu određenih bolesti životinja i posebnih mјera u vezi sa svinjskom vezikularnom bolesti⁽¹⁾.
- (25) Postupci s nusproizvodima životinjskog podrijetla koji uzrokuju visok stupanj rizika za javno zdravlje i zdravlje životinja trebali bi se obavljati samo u objektima ili pogonima koje je nadležno tijelo unaprijed odobrilo za obavljanje tih radnji. Taj bi se uvjet trebao posebno primjenjivati na objekte ili pogone za preradu i druge objekte ili pogone koji postupaju s nusproizvodima životinjskog podrijetla ili ih skladište, što ima izravan utjecaj na sigurnost prehrambenog lanca. Potrebno je dozvoliti da se u istom objektu ili pogonu postupa s više kategorija nusproizvoda životinjskog podrijetla pod uvjetom da se sprijeći unakrsna kontaminacija. Potrebno je također omogućiti izmjenu tih uvjeta u slučaju povećanja količine materijala za odlaganje i preradu zbog značajnijeg izbijanja bolesti, pod uvjetom da se osigura da privremena uporaba u izmijenjenim uvjetima ne dovede do širenja rizika od bolesti.
- (26) Međutim, ta odobrenja ne bi trebala biti nužna za objekte ili pogone koji prerađuju određene sigurne materijale ili postupaju s takvim materijalima, kao što su proizvodi prerađeni u toj mjeri da više ne predstavljaju rizik za javno zdravlje i zdravlje životinja. Takve bi objekte ili pogone trebalo samo registrirati kako bi se omogućila službena kontrola nad tokom materijala i osigurala

njihova sljedivost. Taj bi se zahtjev za registraciju trebao primjenjivati i na subjekte koji prevoze nusproizvode životinjskog podrijetla ili od njih dobivene proizvode, osim ako oni više ne podliježu kontroli budući da je utvrđena krajnja točka u lancu.

- (27) Objekti ili pogoni trebali bi dobiti odobrenje na temelju podataka koje podnose nadležnom tijelu i nakon inspekcijskog pregleda na licu mјesta kojim se mora dokazati da će biti ispunjeni zahtjevi ove Uredbe u pogledu infrastrukture i opreme objekta kako bi svi rizici za javno zdravlje i zdravlje životinja povezani s korištenim postupcima bili pod nadzorom. Potrebno je omogućiti dodjelu uvjetnih odobrenja kako bi subjekti mogli otkloniti nedostatke prije dodjele trajnog odobrenja objektu ili pogonu.
- (28) Objekti ili pogoni koji su već bili odobreni u skladu sa zakonodavstvom Zajednice o higijeni hrane ne bi trebali biti ponovno odobreni ili registrirani u skladu s ovom Uredbom, budući da su odobrenjima ili registracijama sukladnima tom zakonodavstvu Zajednice već uzeti u obzir ciljevi ove Uredbe. Međutim, objekti ili pogoni odobreni ili registrirani u skladu sa zakonodavstvom o higijeni hrane trebali bi ispuniti zahtjeve ove Uredbe i u njima bi se trebao provoditi službenu kontrolu kako bi se provjerila sukladnost sa zahtjevima ove Uredbe.
- (29) Nusproizvodi životinjskog podrijetla i od njih dobiveni proizvodi trebali bi se na temelju ocjene rizika razvrstati u tri kategorije s obzirom na stupanj rizika koji predstavljaju za javno zdravlje i zdravlje životinja. Nusproizvodi životinjskog podrijetla i od njih dobiveni proizvodi visokog stupnja rizika trebali bi se upotrebljavati samo u svrhe izvan prehrambenog lanca, dok bi njihova uporaba nižega stupnja rizika trebala biti dozvoljena u sigurnim uvjetima.
- (30) Napredak znanosti i tehnologije mogu dovesti do razvoja postupaka kojima se rizici za javno zdravlje i zdravlje životinja otklanjanju ili svode na najmanju moguću mjeru. Potrebno je ostaviti mogućnost izmjenе popisa nusproizvoda životinjskog podrijetla iz ove Uredbe kako bi se uzeo u obzir taj napredak. Prije takvih izmjena te u skladu s općim načelima zakonodavstva Zajednice s ciljem postizanja visoke razine zaštite javnog zdravlja i zdravlja životinja, odgovarajuća bi znanstvena ustanova, kao što su EFSA, Europska agencija za lijekove ili Znanstveni odbor za proizvode široke potrošnje, trebala donijeti ocjenu rizika ovisno o vrsti nusproizvoda životinjskog podrijetla za koje se ocjenjuju rizici. Međutim, trebalo bi biti jasno da nakon što se nusproizvodi životinjskog podrijetla različitih kategorija pomiješaju, s tom bi mješavinom trebalo postupati u skladu sa standardima utvrđenima za dio mješavine koji pripada kategoriji najvišeg rizika.

⁽¹⁾ SL L 62, 15.3.1993., str. 69.

- (31) Zbog visokog rizika za javno zdravje, posebno se nusproizvodi životinjskog podrijetla koji predstavljaju rizik od transmisivne spongiformne encefalopatije (TSE) ne bi smjeli koristiti u hrani za životinje. To bi se ograničenje trebalo primjenjivati i na divlje životinje putem kojih je moguć prijenos zaraznih bolesti. Ograničenje uporabe nusproizvoda životinjskog podrijetla s rizikom od TSE-a u hrani za životinje ne bi smjelo dovesti u pitanje pravila o hrani za životinje utvrđena u Uredbi (EZ) br. 999/2001.
- (32) Nusproizvodi životinjskog podrijetla dobiveni od životinja upotrijebljenih u pokusima, kako je određeno u Direktivi 86/609/EEZ, također se ne bi smjeli koristiti u hrani za životinje zbog mogućih rizika koji su povezani s tim nusproizvodima životinjskog podrijetla. Međutim, države članice mogu dopustiti uporabu nusproizvoda životinjskog podrijetla dobivenih od životinja upotrijebljenih u pokusima za ispitivanje novih dodataka hrani za životinje u skladu s Uredbom (EZ) br. 1831/2003 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. rujna 2003. o dodacima hrani za životinje (¹).
- (33) Uporaba određenih tvari i proizvoda nezakonita je u skladu s Uredbom Vijeća (EEZ) br. 2377/90 od 26. lipnja 1990. o utvrđivanju postupka Zajednice za određivanje najviših dopuštenih količina rezidua veterinarsko-medicinskih proizvoda u hrani životinjskog podrijetla (²) i Direktivom Vijeća 96/22/EZ od 29. travnja 1996. o zabrani primjene na životinjama iz uzgoja određenih tvari hormonskog ili tireostatskog učinka i beta-agonista na životinjama iz uzgoja (³). Nadalje, Direktivom Vijeća 96/23/EZ od 29. travnja 1996. o mjerama za praćenje određenih tvari i njihovih ostataka u živim životinjama i proizvodima životinjskog podrijetla (⁴), utvrđuju se daljnja pravila o praćenju određenih tvari i njihovih ostataka u živim životinjama i proizvodima životinjskog podrijetla. Direktivom 96/23/EZ također se utvrđuju pravila koja se primjenjuju ako se utvrđi prisutnost ostataka dopuštenih tvari ili onečišćivača u količinama većima od dozvoljenih. Kako bi se osigurala uskladenost zakonodavstva Zajednice, proizvodi životinjskog podrijetla u kojima su otkrivene tvari koje su u suprotnosti s Uredbom (EEZ) br. 2377/90 i direktivama 96/22/EZ i 96/23/EZ trebali bi se razvrstati kao materijal kategorije 1. ili kategorije 2., ovisno o slučaju, s obzirom na rizik koji predstavljaju za prehrambeni lanac i lanac hrane za životinje.
- (34) Stajski gnoj i sadržaj probavnoga trakta ne bi se trebali odlagati, pod uvjetom da se pravilnom obradom osigura da se tijekom njihova nanošenja na tlo ne prenose bolesti. Nusproizvodi životinjskog podrijetla od životinja koje uginu na gospodarstvu i životinja ubijenih radi iskorjenjivanja bolesti ne bi se smjeli koristiti u lancu hrane za

životinje. Ovo bi se ograničenje trebalo primjenjivati i na nusproizvode životinjskog podrijetla iz uvoza koji su dozvoljeni u Zajednici ako se inspekcijskim pregledom na graničnoj veterinarskoj postaji Zajednice utvrdi da nisu u skladu sa zakonodavstvom Zajednice te na proizvode koji ne ispunjavaju mjerodavne zahtjeve tijekom pregleda obavljenih u Zajednici. Nepoštovanje Direktive 2000/13/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 20. ožujka 2000. o uskladivanju zakonodavstava država članica o označivanju, prezentiranju i oglašavanju hrane (⁵) i s Uredbom (EZ) br. 767/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o stavljanju na tržište i korištenju hrane za životinje (⁶), ne bi trebala imati za posjedicu isključivanje proizvoda podnesenih za pregled na graničnoj inspekcijskoj postaji iz lanca hrane za životinje.

- (35) Od dana stupanja na snagu Uredbe (EZ) br. 1774/2002, automatsko razvrstavanje određenih nusproizvoda životinjskog podrijetla kao materijal kategorije 2. ozbiljno ograničava njihove moguće primjene, a nije nužno razmjerno riziku. Stoga bi te nusproizvode životinjskog podrijetla trebalo svrstati kao materijal kategorije 3. kako bi se omogućila njihova uporaba u prehrani životinja. Za sve ostale nusproizvode životinjskog podrijetla koji nisu razvrstani ni u jednu od tri kategorije trebalo bi zadržati automatsko razvrstavanje kao materijal kategorije 2. kao mjeru opreza, a posebno kako bi se povećalo opće isključenje takvoga materijala iz lanca hrane za životinje iz uzgoja, osim krznaša.

- (36) Drugi propisi koji su stupili na snagu nakon donošenja Uredbe (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2002. o utvrđivanju općih načela i zahtjeva zakona o hrani, osnivanju Europske agencije za sigurnost hrane i utvrđivanju postupaka o pitanjima sigurnosti hrane (⁷), odnosno Uredba (EZ) br. 852/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o higijeni hrane (⁸), Uredba (EZ) br. 853/2004 i Uredba (EZ) br. 183/2005 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. siječnja 2005. o utvrđivanju zahtjeva za higijenu hrane (⁹), a koje dopunjuje Uredbu (EZ) br. 1774/2002, stavljuju glavnu odgovornost za usklajivanje sa zakonodavstvom Zajednice, čiji je cilj zaštita javnog zdravlja i zdravlja životinja, na subjekte u poslovanju s hranom i hranom za životinje. U skladu s tim zakonodavstvom, subjekti koji obavljaju djelatnosti u skladu s ovom Uredbom imaju također glavnu odgovornost osigurati sukladnost s ovom Uredbom. Tu je obvezu potrebno dodatno pojasniti i detaljno utvrditi u pogledu načina na koji se postiže sljedivost, kao što su odvojeno sakupljanje i usmjeravanje nusproizvoda životinjskog podrijetla. Uspostavljeni sustavi kojima se na druge načine osigurava sljedivost proizvoda koji kruže isključivo na nacionalnoj razini trebali bi nastaviti s djelovanjem ako

(¹) SL L 268, 18.10.2003., str. 29.

(²) SL L 224, 18.8.1990., str. 1.

(³) SL L 125, 23.5.1996., str. 3.

(⁴) SL L 125, 23.5.1996., str. 10.

(⁵) SL L 109, 6.5.2000., str. 29.

(⁶) SL L 229, 1.9.2009., str. 1.

(⁷) SL L 31, 1.2.2002., str. 1.

(⁸) SL L 139, 30.4.2004., str. 1.

(⁹) SL L 35, 8.2.2005., str. 1.

se njima pružaju istovrijedni podaci. Potrebno je uložiti sav trud za promicanje uporabe elektroničke dokumentacije i dokumentacije druge vrste koja ne uključuje evidenciju na papiru, a kojom se osigurava potpuna sljedivost.

- (37) Potreban je sustav vlastitih provjera kako bi se osiguralo da su u objektu ili pogonu ispunjeni zahtjevi ove Uredbe. Tijekom službenih kontrola nadležna bi tijela trebala uzeti u obzir rezultate vlastitih provjera. U određenim bi se objektima ili pogonima vlastite provjere trebale obavljati putem sustava temeljenog na načelima analize opasnosti i nadzora kritičnih kontrolnih točaka (HACCP). Načela HACCP-a trebala bi se temeljiti na iskustvu njihove provedbe u okviru zakonodavstva Zajednice o higijeni hrane i hrane za životinje. U tom bi pogledu nacionalne smjernice za dobru praksu mogle biti korisno sredstvo za unapređenje praktične provedbe načela HACCP-a i drugih aspekata ove Uredbe.
- (38) Nusproizvodi životinjskog podrijetla trebali bi se koristiti samo ako su rizici za javno zdravlje i zdravlje životinja svedeni na najmanju moguću mjeru tijekom njihove prerade i stavljanja na tržište proizvoda dobivenih od nusproizvoda životinjskog podrijetla. Ako ta mogućnost nije izvediva, nusproizvode životinjskog podrijetla trebalo bi odložiti u sigurnim uvjetima. Potrebno je pojasniti mogućnosti uporabe nusproizvoda životinjskog podrijetla različitih kategorija u skladu s drugim zakonodavstvom Zajednice. Općenito bi mogućnosti za kategorije visokoga rizika trebale biti dostupne i za kategorije nižega rizika, osim ako se ne primjenjuju posebne odredbe za rizik koji predstavljaju određeni nusproizvodi životinjskog podrijetla.
- (39) Odlaganje nusproizvoda životinjskog podrijetla i od njih dobivenih proizvoda potrebno je obavljati u skladu sa zakonodavstvom o zaštiti okoliša u pogledu odlaganja i spaljivanja otpada. Kako bi se osigurala dosljednost, spaljivanje bi se trebalo obavljati u skladu s Direktivom 2000/76/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 4. prosinca 2000. o spaljivanju otpada⁽¹⁾. Na spaljivanje otpada – bilo da je riječ o preradi ili o odlaganju – primjenjuju se slični uvjeti u pogledu odobrenja i rada kao za spaljivanje otpada, a posebno što se tiče graničnih vrijednosti emisija u zrak, ispuštanja otpadnih voda i ostataka te zahtjeva za kontrolu, praćenje i mjerjenje. Stoga bi izravno spaljivanje svih triju kategorija materijala bez prethodne obrade trebalo biti dozvoljeno. Nadalje, potrebno je donijeti posebne odredbe za odobravanje spalionica niskog i visokog kapaciteta.
- (40) Potrebno je dopustiti uporabu nusproizvoda životinjskog podrijetla ili od njih dobivenih proizvoda kao goriva u postupku izgaranja te se to ne bi trebalo smatrati odlaganjem otpada. Međutim, na takvu bi se uporabu trebali

primjenjivati uvjeti kojima se osigurava zaštita javnog zdravlja i zdravlja životinja te poštovanje odgovarajućih standarda zaštite okoliša.

- (41) Ovom bi se Uredbom trebala utvrditi mogućnost utvrđivanja parametara za metode prerade nusproizvoda životinjskog podrijetla u pogledu vremena, temperature i tlaka, a posebno za metode koje se nazivaju metodama od 2. do 7. u okviru Uredbe (EZ) br. 1774/2002.
- (42) Oklope rakova s kojih su uklonjeni meko tkivo ili meso potrebno je isključiti iz područja primjene ove Uredbe. Zbog postojanja različitih praksi odlaganja takvoga mekog tkiva ili mesa s oklopom u Zajednici potrebno je omogućiti uporabu oklopa s kojih nije bilo uklonjeno čitavo meko tkivo ili meso, pod uvjetom da takva uporaba ne dovodi do pojave rizika za javno zdravlje i zdravlje životinja. Nacionalne smjernice za dobru praksu mogle bi predstavljati pomoći pri širenju znanja o odgovarajućim uvjetima u kojima bi takva uporaba bila moguća.
- (43) S obzirom na ograničeni rizik za javno zdravlje ili zdravlje životinja koji je povezan s takvim proizvodima, nadležno bi tijelo trebalo biti u stanju odobriti pripremu i nanošenje na tlo biolinamičkih pripravaka od materijala kategorije 2. i kategorije 3., kako je utvrđeno u Uredbi Vijeća (EZ) br. 834/2007 od 28. lipnja 2007. o ekološkoj proizvodnji i označivanju ekoloških proizvoda⁽²⁾.
- (44) Nove tehnologije koje se razvijaju pružaju korisne načine stvaranja energije na temelju nusproizvoda životinjskog podrijetla ili sigurnog odlaganja tih proizvoda. Sigurno se odlaganje može obavljati kombinacijom metoda za sigurno izoliranje nusproizvoda životinjskog podrijetla na licu mjesta i uvriježenih metoda odlaganja te kombinacijom odobrenih parametara prerade i novih standara koji su pozitivno ocijenjeni. Kako bi se uzeo u obzir napredak znanosti i tehnologije u tom području, te je tehnologije potrebno odobriti kao alternativne metode za odlaganje ili uporabu nusproizvoda životinjskog podrijetla u čitavoj Zajednici. Ako je tehnološki postupak razvio pojedinac, zahtjev koji je prethodno provjerilo nadležno tijelo trebalo pregledati EFSA prije davanja takvog odobrenja kako bi se osigurala ocjena potencijala smanjenja rizika tog postupka te zaštita prava pojedinaca, uključujući povjerljivost poslovnih podataka. Potrebno je usvojiti standardni obrazac zahtjeva kako bi se podnositeljima zahtjeva mogli pružiti savjeti. Budući da je taj dokument samo informativne prirode, potrebno ga je donijeti u skladu sa savjetodavnim postupkom u suradnji s EFSA-om.
- (45) Primjereno je pojasniti zahtjeve koji se primjenjuju na stavljanje na tržište nusproizvoda životinjskog podrijetla

⁽¹⁾ SL L 332, 28.12.2000., str. 91.

⁽²⁾ SL L 189, 20.7.2007., str. 1.

i od njih dobivenih proizvoda namijenjenih za uporabu u prehrani životinja te ekoloških gnojiva i poboljšivača tla kako bi se osigurala zaštita prehrambenog lanca i lanca hrane za životinje. Samo bi se materijal kategorije 3. trebao koristiti za prehranu životinja iz uzgoja, osim krznaša. Gnojiva proizvedena na temelju nusproizvoda životinskog podrijetla mogu utjecati na sigurnost prehrambenog lanca i lanca hrane za životinje. Ako su proizvedena od mesno-koštanoga brašna dobivenog od materijala kategorije 2. ili od prerađenih životinskih bjelančevina, potrebno im je dodati sastojak kao što je anorganska ili neprobavljiva tvar kako bi se spriječila njihova izravna uporaba u prehrani životinja. Takvo miješanje nije potrebno ako sastav ili ambalaža proizvoda, a posebno proizvoda namijenjenih krajnjim korisnicima, sprečavaju zlouporabu proizvoda u prehrani životinja. Pri utvrđivanju sastojaka potrebno je voditi računa o različitim okolnostima u vezi s podnebljem i tлом te o cilju uporabe određenih gnojiva.

- (46) Uredbom (EZ) br. 1523/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2007. o zabrani stavljanja na tržiste te uvoza u Zajednicu i izvoza iz Zajednice krzna mačaka i pasa te proizvoda koji sadrže takvo krzno⁽¹⁾, utvrđuje se opća zabrana stavljanja na tržiste te uvoza i izvoza krzna mačaka i pasa i proizvoda koji sadrže takvo krzno. Međutim, ta zabrana ne bi trebala utjecati na obvezu odlaganja nusproizvoda životinskog podrijetla dobivenih od mačaka i pasa, uključujući krzno, na temelju ove Uredbe.
- (47) Promicanje znanosti, istraživanja i umjetničkih aktivnosti može zahtijevati uporabu nusproizvoda životinskog podrijetla ili od njih dobivenih proizvoda svih kategorija, ponekad u količinama manjima od opsega trgovinske razmjene. Radi lakšega uvoza i uporabe takvih nusproizvoda životinskog podrijetla ili od njih dobivenih proizvoda, nadležno bi tijelo trebalo moći utvrditi uvjete obavljanja takvih radnji od slučaja do slučaja. Potrebno je utvrditi uskladene uvjete u slučaju kada je nužno djelovanje na razini Zajednice.
- (48) Uredba (EZ) br. 1774/2002 sadrži detaljne odredbe kojima se, kao odstupanje, dopušta hranjenje životinja u zoološkim vrtovima materijalom kategorije 2. i kategorije 3. Slične je odredbe potrebno utvrditi ovom Uredbom i dopustiti uporabu određenog materijala kategorije 1. u prehrani životinja te ih dopuniti mogućnošću utvrđivanja detaljnih pravila kako bi se stavili pod kontrolu svi mogući rizici za javno zdravlje i zdravlje životinja.
- (49) Uredbom (EZ) br. 1774/2002 omogućena je uporaba materijala kategorije 1. u prehrani ugroženih ili zaštićenih ptica vrste lešinara i drugih vrsta koje žive u nijihovom prirodnom staništu, a s ciljem promicanja biološke raznolikosti. Kako bi se utvrdio odgovarajući način očuvanja tih vrsta, ta bi praksa hranjenja i dalje trebala biti dozvoljena u okviru ove Uredbe, i to u skladu s

uvjetima kojima se sprečava širenje bolesti. Istodobno je potrebno utvrditi uvjete zdravlja životinja u provedbenim mjerama kojima se dopušta uporaba takvog materijala kategorije 1. u prehrani životinja u ekstenzivnim sustavima ispaše te u prehrani drugih mesožernih vrsta, kao što su medvjedi i vukovi. Važno je da se u tim uvjetima zdravlja životinja vodi računa o prirodnim obrascima prehrane dotičnih vrsta te o ciljevima Zajednice za promicanje biološke raznolikosti, kako je navedeno u Priopćenju Komisije od 22. svibnja 2006. pod naslovom „Zaustavljanje gubitka biološke raznolikosti do 2010. i u razdoblju nakon toga”.

- (50) Zakapanje i spaljivanje nusproizvoda životinskog podrijetla, posebno uginulih životinja, može biti opravданo u određenim slučajevima, a posebno u udaljenim područjima ili u okolnostima kontrole bolesti koje nalažu hitno odlaganje životinja ubijenih u okviru mjere kontrole ozbiljne prenosive bolesti. Ponajprije je potrebno odobriti odlaganje na licu mjesta u posebnim okolnostima, budući da bi u protivnom raspoloživost kafilerije ili spalionice u određenoj regiji ili državi članici mogla ograničiti mogućnosti kontrole bolesti.
- (51) Postojeće je odstupanje u pogledu zakapanja i spaljivanja nusproizvoda životinskog podrijetla potrebno proširiti na područja gdje pristup gotovo nije moguć ili gdje postoji rizik za zdravlje i sigurnost osoba zaduženih za sakupljanje tih proizvoda. Iskustvo stečeno primjenom Uredbe (EZ) br. 1774/2002 i pojavom prirodnih nepogoda, kao što su šumski požari i poplave, u određenim državama članicama pokazalo je kako je u određenim iznimnim okolnostima odlaganje zakapanjem ili spaljivanjem na licu mjesta opravданo kako bi se osiguralo brzo odlaganje životinja i izbjegla opasnost od širenja bolesti. Ukupnu je veličinu udaljenih područja u pojedinim državama članicama potrebno ograničiti na temelju iskustva stečenog primjenom Uredbe (EZ) br. 999/2001 kako bi se osiguralo poštovanje opće obveze raspolažanja odgovarajućim sustavom odlaganja, koji je u skladu s pravilima utvrđenima u ovoj Uredbi.
- (52) Određenim bi objektima ili pogonima koji obrađuju manje količine nusproizvoda životinskog podrijetla, a koji ne predstavljaju rizik za javno zdravlje i zdravlje životinja, trebalo dopustiti da odlažu te nusproizvode pod službenim nadzorom na druge načine koji se ne smatraju odlaganjem u skladu s ovom Uredbom. Međutim, mjerila za takve iznimne okolnosti potrebno je utvrditi na razini Zajednice kako bi se osigurala njihova ravnomjerna primjena na temelju stvarnoga stanja u određenim sektorima i raspoloživosti drugih sustava odlaganja u određenim državama članicama.
- (53) Radi pravne sigurnosti potrebno je utvrditi moguće mjeru koje može poduzeti nadležno tijelo prilikom obavljanja službenih kontrola, a posebno u pogledu privremene

⁽¹⁾ SL L 343, 27.12.2007., str. 1.

ili trajne zabrane poslovanja ili ispunjavanja određenih uvjeta kako bi se osigurala pravilna primjena ove Uredbe. Te bi službene kontrole trebalo obavljati u okviru višegodišnjih planova kontrole u skladu s Uredbom (EZ) br. 882/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o službenoj kontroli koja se provodi radi provjere pridržavanja propisa o hrani i hrani za životinje te pravila o zdravlju i dobrobiti životinja⁽¹⁾.

(54) Kako bi države članice mogle kontrolirati količine materijala koji se unosi na njihovo državno područje radi odlaganja, nadležno bi tijelo trebalo odobriti primitak takvoga materijala na vlastitom državnom području.

(55) Za potrebe kontrole mogućih rizika, moguće je propisati sterilizaciju pod pritiskom i dodatne uvjete prijevoza. Kako bi se osigurale sljedivost i suradnja među nadležnim tijelima država članica koje kontroliraju otpremanje nusproizvoda životinjskog podrijetla ili od njih dobivenih proizvoda, trebalo bi koristiti sustav Traces, koji je uveden Odlukom Komisije 2004/292/EZ⁽²⁾, za pružanje podataka o otpremi materijala kategorije 1. i kategorije 2., mesno-koštanog brašna ili masti životinjskog podrijetla kategorije 1. i kategorije 2. te prerađenih životinjskih bjelančevina dobivenih od materijala kategorije 3. Za materijale koji se obično otpremaju u manjim količinama za istraživačke, obrazovne, umjetničke ili dijagnostičke svrhe potrebno je utvrditi posebne uvjete kako bi se olakšao promet tim materijalima unutar Zajednice. U posebnim bi okolnostima trebalo dozvoliti bilateralne sporazume radi lakše kontrole nad materijalima kojima se prometuje između država članica sa zajedničkom granicom.

(56) Radi lakšega prijevoza pošiljaka preko trećih zemalja koje graniče s više od jednom državom članicom, potrebno je uvesti poseban režim za otpremanje pošiljaka s područja jedne države članice u drugu preko državnog područja treće zemlje, posebno kako bi se osiguralo da se pošiljke koje se ponovno unose u Zajednicu podvrgnu veterinarskom pregledu u skladu s Direktivom Vijeća 89/662/EEZ od 11. prosinca 1989. o veterinarskim pregledima u trgovini unutar Zajednice s ciljem uspostave unutarnjeg tržišta⁽³⁾.

(57) Za usklajivanje zakonodavstva Zajednice potrebno je pojasniti odnos između pravila utvrđenih ovom Uredbom i zakonodavstva Zajednice o otpadu. Posebno je potrebno osigurati sukladnost sa zabranama izvoza otpada koje su utvrđene Uredbom (EZ) br. 1013/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. lipnja 2006. o

pošiljkama otpada⁽⁴⁾. Kako bi se spriječile štetne posljedice na okoliš, potrebno je zabraniti izvoz nusproizvoda životinjskog podrijetla i od njih dobivenih proizvoda koji su namijenjeni odlaganju spaljivanjem i odlaganjem na odlagališta. Potrebno je također spriječiti izvoz nusproizvoda životinjskog podrijetla i od njih dobivenih proizvoda ako su namijenjene uporabi u pogonu za proizvodnju bioplina ili kompostani u trećim zemljama koje nisu članice Organizacije za gospodarsku suradnju i razvoj (OECD), kako bi se spriječile moguće štetne posljedice za okoliš i rizici za javno zdravlje i zdravlje životinja. Pri primjeni odredaba kojima se odstupa od zabrane izvoza, Komisija je dužna u svojim odlukama u potpunosti poštovati Baselsku konvenciju o nadzoru prekograničnog prometa opasnog otpada i njegova odlaganja, koju je Zajednica sklopila Odlukom Vijeća 93/98/EEZ⁽⁵⁾, te izmjene te konvencije utvrđene u Odluci III/1 Konferencije ugovornih stranaka, koju je Zajednica odobрила Odlukom Vijeća 97/640/EZ⁽⁶⁾ i koju provodi Uredbom (EZ) br. 1013/2006.

(58) Nadalje, potrebno je osigurati da se nusproizvodi životinjskog podrijetla pomiješani ili kontaminirani opasnim otpadom, kako je navedeno u Odlici Komisije 2000/532/EZ od 3. svibnja 2000. koja zamjenjuje Odluku 94/3/EZ o popisu otpada u skladu s člankom 1. točkom (a) Direktive Vijeća 75/442/EEZ o otpadu i Odluke Vijeća 94/904/EZ o utvrđivanju popisa opasnog otpada u skladu s člankom 1. stavkom 4. Direktive Vijeća 91/689/EEZ o opasnom otpadu⁽⁷⁾, uvoze, izvoze ili otpremaju između država članica samo u skladu s Uredbom (EZ) br. 1013/2006. Također je potrebno utvrditi pravila u vezi s otpremanjem takvih materijala unutar država članica.

(59) Komisija bi trebala moći obavljati kontrolu u državama članicama. Kontrola Zajednice u trećim zemljama trebalo bi obavljati u skladu s Uredbom (EZ) br. 882/2004.

(60) Uvoz nusproizvoda životinjskog podrijetla i od njih dobivenih proizvoda u Zajednicu i provoz takvoga materijala trebalo bi obavljati u skladu s pravilima koja su barem onoliko strogaa koliko i pravila koja se primjenjuju u Zajednici. Druga je mogućnost da se pravila koja se primjenjuju na nusproizvode životinjskog podrijetla i od njih dobivene proizvode u trećim zemljama priznaju kao istovrijedna pravilima utvrđenima zakonodavstvom Zajednice. Na uvoz proizvoda namijenjenih za uporabu izvan lanca hrane za životinje trebala bi se primjenjivati pojednostavljena pravila zbog mogućeg rizika koji oni predstavljaju.

⁽¹⁾ SL L 165, 30.4.2004., str. 1.

⁽²⁾ SL L 94, 31.3.2004., str. 63.

⁽³⁾ SL L 395, 30.12.1989., str. 13.

⁽⁴⁾ SL L 190, 12.7.2006., str. 1.

⁽⁵⁾ SL L 39, 16.2.1993., str. 1.

⁽⁶⁾ SL L 272, 4.10.1997., str. 45.

⁽⁷⁾ SL L 226, 6.9.2000., str. 3.

- (61) Zakonodavstvo Zajednice o proizvodnji dobivenih proizvoda namijenjenih za uporabu kao kozmetički proizvodi, lijekovi ili medicinska pomagala sadrži sveobuhvatni okvir za stavljanje takvih proizvoda na tržište: Direktiva Vijeća 76/768/EZ od 27. srpnja 1976. o usklajivanju zakonodavstava država članica u odnosu na kozmetičke proizvode⁽¹⁾, Direktiva 2001/83/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 6. studenoga 2001. o zakoniku Zajednice o lijekovima za ljudsku uporabu⁽²⁾, Direktiva 2001/82/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 6. studenoga 2001. o zakoniku Zajednice koji se odnosi na veterinarsko-medicinske proizvode⁽³⁾, Direktiva Vijeća 90/385/EEZ od 20. lipnja 1990. o usklajivanju zakonodavstava država članica o aktivnim medicinskim implantatima⁽⁴⁾, Direktiva Vijeća 93/42/EEZ od 14. lipnja 1993. o medicinskim pomagalima⁽⁵⁾ i Direktiva 98/79/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 27. listopada 1998. o in vitro dijagnostičkim medicinskim pomagalima⁽⁶⁾ (posebne direktive). Međutim, posebne direktive o kozmetičkim proizvodima i o medicinskim uređajima ne pružaju zaštitu od rizika za zdravlje životinja. U tim bi se slučajevima ova Uredba trebala primjenjivati na te rizike i trebalo bi omogućiti donošenje mjera zaštite u skladu s Uredbom (EZ) br. 178/2002.
- (62) Na nusproizvode životinjskog podrijetla ili od njih dobivene proizvode koji se koriste kao materijal ili sastojci za proizvodnju takvih dobivenih proizvoda trebali bi se primjenjivati zahtjevi posebnih direktiva u mjeri u kojoj se njima utvrđuju pravila za kontrola rizika za javno zdravlje i zdravlje životinja. Tim je posebnim direktivama već obuhvaćen ulazni materijal životinjskog podrijetla koji se može upotrijebiti u proizvodnji dotičnih dobivenih proizvoda te se njima utvrđuju određeni uvjeti kako bi se osigurala zaštita javnog zdravlja i zdravlja životinja. Posebno se Direktivom 76/768/EEZ isključuju materijali kategorije 1. i kategorije 2. iz sastava kozmetičkih proizvoda te ona obvezuje proizvođače na primjenu dobre proizvodne prakse. Direktivom Komisije 2003/32/EZ⁽⁷⁾ utvrđuju se detaljne tehničke specifikacije u pogledu medicinskih proizvoda koji se proizvode uz uporabu tkiva životinjskog podrijetla.
- (63) Međutim, ako ti uvjeti nisu utvrđeni posebnim direktivama ili ako njima nisu obuhvaćeni određeni rizici za javno zdravlje i zdravlje životinja, trebala bi se primjenjivati ova Uredba i trebalo bi omogućiti donošenje zaštitnih mjera u skladu s Uredbom (EZ) br. 178/2002.
- (64) Određeni dobiveni proizvodi ne ulaze u prehrambeni lanac za životinje ili se ne nanose na zemljište namijenjeno ispaši životinja iz uzgoja ili na kojemu se kosi

trava prehrani životinja. Takvi dobiveni proizvodi uključuju proizvode za tehničku uporabu, kao što su obrađene kože za proizvodnju štavljene kože, prerađena vuna namijenjena tekstilnoj industriji, proizvodi od kosti za ljepila i prerađeni materijal namijenjen za hranu za kućne ljubimce. Subjektima bi trebalo dozvoliti da stavljaju takve proizvode na tržište, pod uvjetom da su dobiveni od sirovine koja ne zahtijeva ikakvu obradu ili ako se obradom ili krajnjom uporabom obrađenog materijala osigurava primjereni kontrolu rizika.

- (65) U brojnim je državama članicama utvrđeno neispunjavanje određenih pravila utvrđenih u Uredbi (EZ) br. 1774/2002. Zbog toga su, pored stroge provedbe tih pravila, potrebne kaznene i druge sankcije protiv subjekata koji ne poštuju ta pravila. Stoga države članice moraju utvrditi pravila o kaznama koje će se primjenjivati na kršenje odredaba ove Uredbe.
- (66) S obzirom na to da cilj ove Uredbe, odnosno donošenje pravila o javnom zdravlju i zdravlju životinja za nusproizvode životinjskog podrijetla i od njih dobivene proizvode s ciljem sprečavanja i smanjenja rizika za javno zdravlje i zdravlje životinje povezanih s tim proizvodima, a posebno s ciljem zaštite prehrambenog lanca i lanca hrane za životinje, države članice ne mogu postići u dovoljnoj mjeri nego ga je lakše postići na razini Zajednice. Zajednica može donijeti mjere u skladu s načelom subsidiarnosti iz članka 5. Ugovora. U skladu s načelom razmjernosti, koje je utvrđeno u istom članku, ova Uredba ne prelazi okvire potrebne za postizanje tog cilja.
- (67) Kako bi se povećala pravna sigurnost te s obzirom na opći cilj Komisije da pojednostavi zakonodavstvo Zajednice, u ovoj je Uredbi potrebno utvrditi uskladieni okvir pravila uzimajući u obzir pravila utvrđena Uredbom (EZ) br. 1774/2002, stečeno iskustvo i napredak postignut od stupanja na snagu te Uredbe. Stoga je Uredbu (EZ) br. 1774/2002 potrebno staviti izvan snage i zamjeniti ovom Uredbom.
- (68) Potrebno je donijeti mjere nužne za provedbu ove Uredbe u skladu s Odlukom Vijeća 1999/468/EZ od 28. lipnja 1999. o utvrđivanju postupaka za izvršavanje provedbenih ovlasti dodijeljenih Komisiji⁽⁸⁾.

- (69) Kako bi se poboljšala uskladenost i jasnoća zakonodavstva Zajednice, potrebno je u posebnim provedbenim aktima utvrditi tehnička pravila o posebnim radnjama koje uključuju nusproizvode životinjskog podrijetla,

⁽¹⁾ SL L 262, 27.9.1976., str. 169.

⁽²⁾ SL L 311, 28.11.2001., str. 67.

⁽³⁾ SL L 311, 28.11.2001., str. 1.

⁽⁴⁾ SL L 189, 20.7.1990., str. 17.

⁽⁵⁾ SL L 169, 12.7.1993., str. 1.

⁽⁶⁾ SL L 331, 7.12.1998., str. 1.

⁽⁷⁾ SL L 105, 26.4.2003., str. 18.

⁽⁸⁾ SL L 184, 17.7.1999., str. 23.

koja su trenutačno propisana prilozima Uredbi (EZ) br. 1774/2002, kao i provedbenim mjerama koje je Komisija donijela na temelju te Uredbe⁽¹⁾. Potrebno je savjetovanje s potrošačima i odnosnim socijalno-strukovnim krugovima te informiranje istih o pitanjima iz ove Uredbe, i to u skladu s Odlukom Komisije 2004/613/EZ od 6. kolovoza 2004. o osnivanju savjetodavne skupine za prehrambeni lanac i zdravlje životinja i bilja⁽²⁾.

- (70) Posebno bi trebalo Komisiji dodijeliti ovlasti donošenja pravila o promjeni krajne točke u proizvodnom lancu određenih dobivenih proizvoda i utvrđivanju takve krajne točke za određene druge dobivene proizvode, pravila o ozbiljnim prenosivim bolestima u prisutnosti kojih otpremanje nusproizvoda životinjskog podrijetla i od njih dobivenih proizvoda ne bi trebalo biti dopušteno i/ili o uvjetima u kojima je takvo otpremanje dopušteno, mjera u pogledu ograničavanja uporabe i odlaganja nusproizvoda životinjskog podrijetla i od njih dobivenih proizvoda, mjera u kojima se utvrđuju uvjeti primjene određenih odstupanja u vezi s uporabom, sakupljanjem i odlaganjem nusproizvoda životinjskog podrijetla i od njih dobivenim proizvodima te mjera kojima se dopušta ili odbija određena alternativna metoda uporabe i odlaganja nusproizvoda životinjskog podrijetla i od njih dobivenih proizvoda.

- (71) Nadalje, Komisiju je potrebno ovlastiti za donošenje detaljnijih pravila o sakupljanju i prijevozu nusproizvoda životinjskog podrijetla i od njih dobivenih proizvoda, zahtjeva vezanih uz infrastrukturu, opremu i higijenske uvjete u objektima ili pogonima koji postupaju s nusproizvodima životinjskog podrijetla i od njih dobivenih proizvoda, uvjeta i tehničkih zahtjeva za postupanje s nusproizvodima životinjskog podrijetla i od njih dobivenim proizvodima, uključujući dokaze koje je potrebno pružiti za odobrenje takve obrade, uvjeta za stavljanje na tržište nusproizvoda životinjskog podrijetla i od njih dobivenih proizvoda, zahtjeva vezanih uz odabir sigurnoga izvora, sigurnu obradu i sigurnu krajnju uporabu, uvjeta za uvoz, provoz i izvoz nusproizvoda životinjskog podrijetla i od njih dobivenih proizvoda, detaljnih postupaka za provedbu službene kontrole, uključujući pravila za referentne metode za obavljanje mikrobioloških analiza i uvjete za kontrolu nad otpremanjem određenih nusproizvoda životinjskog

podrijetla i od njih dobivenih proizvoda između država članica. Budući da te mjere imaju opće područje primjene i da se njima izmjenjuju elementi koji nisu ključni ove Uredbe, između ostalog dodavanjem novih elemenata koji nisu ključni, potrebno ih je donijeti u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom iz članka 5.a Odluke 1999/468/EZ.

- (72) Zbog učinkovitosti, potrebno je skratiti redovne rokove za provedbu regulatornog postupka s kontrolom za donošenje mjera kojima se utvrđuju uvjeti otpremanja nusproizvoda životinjskog podrijetla s gospodarstava, iz objekata ili područja na koja se primjenjuju ograničenja. Zbog hitnosti je potrebno primijeniti ubrzani postupak predviđen u članku 5.a stavku 6. Odluke 1999/468/EZ za donošenje mjera kojima se mijenja krajna točka proizvodnog lanca za određene proizvode,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

GLAVA I.

OPĆE ODREDBE

POGLAVLJE I.

Zajedničke odredbe

Odjeljak 1.

Predmet, područje primjene i definicije

Članak 1.

Predmet

Ovom se Uredbom utvrđuju pravila u vezi s javnim zdravljem i zdravstvena pravila za životinje za nusproizvode životinjskog podrijetla i od njih dobivene proizvode kako bi se sprječili i smanjili rizici za javno zdravje i zdravlje životinja povezani s tim proizvodima, a posebno s ciljem zaštite sigurnosti prehrambenog lanca i lanca hrane za životinje.

Članak 2.

Područje primjene

1. Ova se Uredba primjenjuje na:

- (a) nusproizvode životinjskog podrijetla i od njih dobivene proizvode koji nisu namijenjeni prehrani ljudi u skladu sa zakonodavstvom Zajednice; i

⁽¹⁾ Uredba (EZ) br. 811/2003 o zabrani recikliranja unutar iste životinjske vrste za ribe te o zakapanju i spaljivanju određenih nusproizvoda životinjskog podrijetla (SL L 117, 13.5.2003., str. 14.); Odluka 2003/322/EZ o hranjenju određenih ptica lešinara određenim materijalima kategorije 1. (SL L 117, 13.5.2003., str. 32.); Odluka 2003/324/EZ o odstupanju od zabrane recikliranja unutar iste životinjske vrste za krvna ře (SL L 117, 13.5.2003., str. 37.); Uredba (EZ) br. 92/2005 o načinima odlaganja ili uporabe (SL L 19, 21.1.2005., str. 27.); Uredba (EZ) br. 181/2006 o organskim gnojivima i poboljšivačima tla osim stajskoga gnoja (SL L 29, 2.2.2006., str. 31.); Uredba (EZ) br. 1192/2006 o popisima odobrenih pogona (SL L 215, 5.8.2006., str. 10.); Uredba (EZ) br. 2007/2006 o uvozu i provozu određenih međuproizvoda dobivenih od materijala kategorije 3. (SL L 379, 28.12.2006., str. 98.).

⁽²⁾ SL L 275, 25.8.2004., str. 17.

(b) sljedeće proizvode koji su, sukladno nepromjenjivoj odluci subjekta, namijenjeni za svrhe različite od prehrane ljudi:

- i. proizvode životinjskog podrijetla koji mogu biti namijenjeni prehrani ljudi u skladu sa zakonodavstvom Zajednice;
- ii. sirovine za proizvodnju proizvoda životinjskog podrijetla.

2. Ova se Uredba ne primjenjuje na sljedeće nusproizvode životinjskog podrijetla:

(a) čitava tijela ili dijelove tijela divljih životinja, osim divljači, za koje se ne sumnja da su zaražene bolešću koja se može prenijeti na ljude ili životinje, osim akvatičnih životinja ulovljenih u komercijalne svrhe.

(b) čitava tijela ili dijelove tijela divljači koji nisu sakupljeni nakon usmrćivanja u skladu s dobrom lovačkom praksom, ne dovodeći u pitanje Uredbu (EZ) br. 853/2004;

(c) nusproizvode životinjskog podrijetla dobivene od divljači i mesa divljači iz članka 1. stavka 3. točke (e) Uredbe (EZ) br. 853/2004;

(d) jajne stanice, zametke i sjeme koji su namijenjeni za rasplod;

(e) sirovo mlijeko, kolostrum i od njih dobivene proizvode, koji su dobiveni, čuvaju se, odlažu ili koriste na gospodarstvu podrijetla;

(f) oklope raka s kojih su uklonjeni meko tkivo i meso;

(g) ugostiteljski otpad, osim ako:

i. potječe iz prijevoznih sredstava u međunarodnom prometu;

ii. je namijenjen prehrani životinja;

iii. je namijenjen za preradu sterilizacijom pod tlakom ili za preradu metodama iz točke (b) prvoga podstavka stavka 1. članka 15., ili za pretvorbu u biopljin ili za kompostiranje;

(h) ne dovodeći u pitanje zakonodavstvo zajednice o zaštiti okoliša, materijal s plovila koja ispunjavaju odredbe uredbi (EZ) br. 852/2004 i (EZ) br. 853/2004, koji je nastao tijekom njihovih ribolovnih aktivnosti i koji se odlaže na moru, osim materijala koji je nastao na brodu evisceracijom riba koje pokazuju znakove bolesti, uključujući nametnike, koje se mogu prenijeti na ljude;

(i) sirovu hranu za kućne ljubimce iz maloprodajnih trgovina, u kojima se rasijecanje i skladištenje obavljaju isključivo za opskrbu krajnjeg potrošača na licu mjesta;

(j) sirovu hranu za kućne ljubimce dobivenu od životinja koje su zaklarena na gospodarstvu podrijetla za privatnu potrošnju u domaćinstvu; i

(k) izmet i mokraču, osim stajskoga gnoja i nemineraliziranoga guana.

3. Ovom se Uredbom ne dovodi u pitanje veterinarsko zakonodavstvo Zajednice čiji je cilj kontrola i iskorjenjivanje bolesti životinja.

Članak 3.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „nusproizvodi životinjskog podrijetla” znači čitava tijela ili dijelovi tijela životinja, proizvodi životinjskog podrijetla ili drugi proizvodi dobiveni od životinja, koji nisu namijenjeni prehrani ljudi, uključujući jajne stanice, zametke i sjeme;
2. „dobiveni proizvodi” znači proizvodi dobiveni putem jedne ili više obrada, pretvorbi ili faza prerade nusproizvoda životinjskog podrijetla;
3. „proizvodi životinjskog podrijetla” znači proizvodi životinjskog podrijetla kako su određeni u točki 8.1. Priloga I. Uredbi (EZ) br. 853/2004;
4. „trup” znači trup kako je određeno u točki 1.9. Priloga I. Uredbi (EZ) br. 853/2004;
5. „životinja” znači životinja kralježnjak ili beskralježnjak;
6. „životinja iz uzgoja” znači:
 - (a) bilo koja životinja koju drži, tovi ili uzgaja čovjek te koja se koristi za proizvodnju hrane, vune, krvnica, perja, kože ili bilo kojeg drugog proizvoda koji se dobiva od životinja, ili za druge poljoprivredne namjene;
 - (b) kopitare;
7. „divlja životinja” znači bilo koja životinja koju ne uzgaja čovjek;
8. „kućni ljubimac” znači bilo koja životinja vrste o kojoj se obično brine i koju drži čovjek za namjene različite od prehrane i poljoprivrednih namjena;
9. „akvatične životinje” znači akvatične životinje kako su određene u članku 3. stavku 1. točki (e) Direktive 2006/88/EZ;
10. „nadležno tijelo” znači središnje tijelo države članice nadležno za postizanje sukladnosti sa zahtjevima ove Uredbe ili bilo koje tijelo kojemu su takve ovlasti prenesene; prema potrebi uključuje i odgovarajuće tijelo treće zemlje;
11. „subjekt” znači fizička ili pravna osobe koja u stvarnosti postupa s nusproizvodom životinjskog podrijetla ili prerađenim proizvodom, uključujući prijevoznike, trgovce i korisnike;

12. „korisnik” znači fizička ili pravna osoba koja koristi nusproizvode životinjskog podrijetla i od njih dobivene proizvode za posebnu prehranu životinja, istraživanje ili za druge posebne namjene;
13. „objekt” ili „pogon” znači bilo koje mjesto na kojem se odvija bila koja radnja koja uključuje postupanje s nusproizvodima životinjskog podrijetla ili od njih dobivenih proizvoda, osim ribarskog plovila;
14. „stavljanje na tržiste” znači bilo koja radnja čija je svrha prodaja nusproizvoda životinjskog podrijetla ili od njih dobivenih proizvoda trećoj stranci u Zajednici ili bilo koji drugi plaćeni ili besplatni oblik opskrbe treće stranke, ili skladištenje s ciljem opskrbe odnosne treće stranke;
15. „provod” znači promet preko Zajednice s državnog područja jedne treće zemlje na državno područje druge treće zemlje, osim morem ili zrakom;
16. „izvoz” znači promet iz Zajednice u treću zemlju;
17. „transmisivne spongiformne encefalopatije (TSE)” znači sve transmisivne spongiformne encefalopatije kako su određene u članku 3. stavku 1. točki (a) Uredbe (EZ) br. 999/2001;
18. „specificirani rizični materijal” znači specificirani rizični materijal kako je određeno u članku 3. stavku 1. točki (g) Uredbe (EZ) br. 999/2001;
19. „sterilizacija pod tlakom” znači prerada nusproizvoda životinjskog podrijetla nakon smanjenja čestica do veličine od 50 mm na temperaturu u središtu veću od 133 °C tijekom najmanje 20 minuta bez prekida pri absolutnom tlaku od najmanje 3 bara;
20. „stajski gnoj” znači izmet i/ili mokraća životinja iz uzgoja osim ribe iz uzgoja, sa steljom ili bez stelje;
21. „odobreno odlagalište” znači odlagalište za koje je izdana dozvola u skladu s Direktivom 1999/31/EZ;
22. „organsko gnojivo” i „poboljšivači tla” znači materijali životinjskog podrijetla koji se koristi za održavanje ili unapređivanje hranjivosti, fizičkih i kemijskih svojstava te biološke aktivnosti tala za bilje, samostalno ili zajedno; mogu uključivati stajski gnoj, nemineralizirani guano, sadržaj probavnog trakta, kompost i ostatke probave;
23. „udaljeno područje” znači područje u kojemu je životinjska populacija toliko mala, a objekti ili pogoni za odlaganje toliko su udaljeni da bi organizacija potrebna za sakupljanje i prijevoz nusproizvoda životinjskog podrijetla bila neprihvativljivo teška u odnosu na odlaganje na licu mjesta;
24. „hrana” ili „prehrambeni proizvod” znači hrana ili prehrambeni proizvod kako je određeno u članku 2. Uredbe (EZ) br. 178/2002;
25. „hrana za životinje” ili „krma” znači hrana za životinje ili krma kako je određeno u članku 3. stavku 4. Uredbe (EZ) br. 178/2002;
26. „mulj iz centrifuge ili separatora” znači materijal sakupljen kao nusproizvod nakon pročišćivanja sirovog mlijeka i odvajanja obranog mlijeka i vrhnja iz sirovog mlijeka;
27. „otpad” znači otpad kako je određeno u točki 1. članka 3. Direktive 2008/98/EZ.

Odjeljak 2.

Obvezne

Članak 4.

Polazište u proizvodnom lancu i obveze

1. Odmah nakon što subjekti proizvedu nusproizvode životinjskog podrijetla ili od njih dobivene proizvode u okviru ove Uredbe, moraju ih označiti i osigurati da se s njima postupi u skladu s ovom Uredbom (polazište).
2. Subjekt mora osigurati da u svim fazama sakupljanja, prijevoza, postupanja, obrade, pretvorbe, prerade, skladištenja, stavljanja na tržiste, distribucije, uporabe i odlaganja u objektima pod njihovom kontrolom nusproizvodi životinjskog podrijetla i od njih dobiveni proizvodi ispunjavaju zahtjeve ove Uredbe koji se odnose na njihove djelatnosti.
3. Države članice moraju nadzirati i provjeravati da subjekti ispunjavaju odnosne zahtjeve ove Uredbe duž čitavoga lanca nusproizvoda životinjskog podrijetla i od njih dobivenih proizvoda, kako je navedeno u stavku 2. U tu su svrhu one dužne održavati sustav službenih kontrola u skladu s odgovarajućim zakonodavstvom Zajednice.
4. Države članice moraju osigurati uspostavu primjerenog sustava na vlastitom državnom području kojim se osiguravaju:
 - (a) sakupljanje, označivanje i prijevoz nusproizvoda životinjskog podrijetla bez nepotrebnih odlaganja; i
 - (b) obrada, uporaba ili odlaganjem nusproizvoda životinjskog podrijetla u skladu s ovom Uredbom.
5. Države članice mogu ispuniti svoje obveze iz stavka 4. u suradnji s drugim državama članicama ili trećim zemljama.

Članak 5.

Krajnja točka u proizvodnom lancu

1. Za dobivene proizvode iz članka 33. koji su dostigli fazu proizvodnje uređenu zakonodavstvom Zajednice iz tog članka, smatra se da su dostigli krajnju točku proizvodnog lanca nakon koje se na njih više ne primjenjuju zahtjevi ove Uredbe.

Te je dobivene proizvode moguće naknadno staviti na tržište bez ograničenja na temelju ove Uredbe te one više ne podliježu službenoj kontroli u skladu s ovom Uredbom.

Krajnju je točku proizvodnog lanca moguće izmijeniti:

- (a) za proizvode iz članka 33. točaka (a) do (d) u slučaju rizika za zdravlje životinja;
- (b) za proizvode iz članka 33. točaka (e) i (f) u slučaju rizika za javno zdravlje ili zdravlje životinja.

Te mjere, kojima se izmjenjuju elementi koji nisu ključni ove Uredbe, donose se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom iz članka 52. stavka 6.

2. Za dobivene proizvode iz članaka 35. i 36. koje više ne predstavljaju značajni rizik za javno zdravlje ili zdravlje životinja moguće je utvrditi krajnju točku u proizvodnom lancu nakon koje se na njih više ne primjenjuju zahtjevi ove Uredbe.

Te je dobivene proizvode moguće naknadno staviti na tržište bez ograničenja iz ove Uredbe te one više ne podliježu službenoj kontroli u skladu s ovom Uredbom.

Te mjere, namijenjene izmjeni elemenata koji nisu ključni ove Uredbe njezinim dopunjavanjem, donose se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom iz članka 52. stavka 5.

3. U slučaju rizika za javno zdravlje ili zdravlje životinja, na dobivene proizvode iz članaka 33. i 36. ove Uredbe primjenjuju se *mutatis mutandis* članci 53. i 54. Uredbe (EZ) br. 178/2002 u pogledu hitnih mjer.

Odjeljak 3.

Ograničenja u pogledu zdravlja životinja

Članak 6.

Opća ograničenja u pogledu zdravlja životinja

1. Nusproizvodi životinjskog podrijetla i od njih dobiveni proizvodi dobiveni od prijempljivih vrsta ne smiju se otpremati s gospodarstava, iz objekata, pogona ili područja na koje se primjenjuju ograničenja:

- (a) u skladu s veterinarskim zakonodavstvom Zajednice; ili
- (b) zbog prisutnosti ozbiljne prenosive bolesti:
 - i. navedene na popisu iz Priloga I. Direktivi 92/119/EZ; ili
 - ii. utvrđene u skladu s drugim podstavkom.

Mjere iz točke (b) podtočke ii. prvoga podstavka, namijenjene izmjeni elemenata koji nisu ključni ove Uredbe njezinim dopunjavanjem, donose se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom iz članka 52. stavka 4.

2. Stavak 1. ne primjenjuje se ako se nusproizvodi životinjskog podrijetla i od njih dobiveni proizvodi otpremaju u uvjetima čiji je cilj spriječavanje širenja bolesti koje se mogu prenijeti na ljude ili životinje.

Te mjere, namijenjene izmjeni elemenata koji nisu ključni ove Uredbe njezinim dopunjavanjem, donose se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom iz članka 52. stavka 5.

Odjeljak 4.

Kategorizacija

Članak 7.

Kategorizacija nusproizvoda životinjskog podrijetla i od njih dobivenih proizvoda

1. Nusproizvodi životinjskog podrijetla svrstavaju se u posebne kategorije koje odražavaju stupanj rizika za javno zdravlje i zdravlje životinja povezan s tim nusproizvodima životinjskog podrijetla, i to u skladu s popisima utvrđenih člancima 8., 9. i 10.

2. Na dobivene proizvode primjenjuju se pravila za posebnu kategoriju nusproizvoda životinjskog podrijetla od kojih su dobivene, osim ako je drukčije predviđeno ovom Uredbom ili mjerama za provedbu ove Uredbe u kojima mogu biti navedeni uvjeti u kojima se na dobivene proizvode ne primjenjuju pravila koje donosi Komisija.

3. Članke 8., 9. i 10. moguće je izmijeniti kako bi se uzeo u obzir znanstveni napredak u pogledu ocjenjivanja stupnja rizika, pod uvjetom da je taj napredak moguće utvrditi na temelju ocjene rizika koju je izvršila odgovarajuća znanstvena ustanova. Međutim, ni jedan nusproizvod životinjskog podrijetla iz tih članaka nije moguće ukloniti s tih popisa, nego je moguće samo unijeti promjene kategorizacije ili dopuniti popise.

4. Mjere iz stavaka 2. i 3., namijenjene izmjeni elemenata koji nisu ključni ove Uredbe, između ostalog njezinim dopunjavanjem, donose se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom iz članka 52. stavka 4.

Članak 8.

Materijal kategorije 1.

Materijal kategorije 1. uključuje sljedeće nusproizvode životinjskog podrijetla:

- (a) čitava tijela ili sve dijelove tijela, uključujući kožu, sljedećih životinja:
 - i. životinja za koje se sumnja da su zaražene TSE-om u skladu s Uredbom (EZ) br. 999/2001 ili kod kojih je prisutnost TSE-a službeno potvrđena;
 - ii. životinja ubijenih u okviru mjera iskorjenjivanja TSE-a;
 - iii. životinja različitih od životinja iz uzgoja i divljih životinja, uključujući kućne ljubimce, životinje u zoološkim vrtovima i cirkuske životinje;

- iv. životinja koje se koriste za pokuse, kako je određeno u članku 2. točki (d) Direktive 86/609/EEZ, ne dovodeći u pitanje članak 3. stavak 2. Uredbe (EZ) br. 1831/2003;
- v. divljih životinja ako se sumnja da su zaražene bolestima koje se mogu prenijeti na ljudi ili životinje;
- (b) sljedeći materijal:
 - i. specificirani rizični materijal;
 - ii. čitava tijela ili dijelove tijela uginulih životinja koji u trenutku odlaganja sadrže specificirani rizični materijal;
- (c) nusproizvode životinjskog podrijetla dobivene od životinja koje su bile predmet nezakonite uporabe tvari, kako je određeno u članku 1. stavku 2. točki (d) Direktive 96/22/EZ ili članku 2. točki (b) Direktive 96/23/EZ;
- (d) nusproizvode životinjskog podrijetla koji sadrže ostatke drugih tvari i onečišćivača okoliša navedene u skupini B(3) Priloga I. Direktivi 96/23/EZ, ako količine tih ostataka premašuju dopuštene količine utvrđene zakonodavstvom Zajednice ili, ako ono ne postoji, nacionalnim zakonodavstvom;
- (e) nusproizvode životinjskog podrijetla sakupljene tijekom pročišćivanja otpadnih voda, što je propisano provedbenim pravilima donesenima u točki (c) prvog stavka članka 27.:
 - i. iz objekata ili pogona u kojima se prerađuje materijal kategorije 1.; ili
 - ii. iz drugih objekata ili pogona u kojima se odlaže specificirani rizični materijal;
- (f) ugostiteljski otpad s prijevoznih sredstava u međunarodnom prometu;
- (g) mješavine materijala kategorije 1. s materijalom kategorije 2. ili kategorije 3., ili s objema kategorijama.

Članak 9.

Materijal kategorije 2.

Materijal kategorije 2. uključuje sljedeće nusproizvode životinjskog podrijetla:

- (a) stajski gnoj, nemineralizirani guano i sadržaj probavnog trakta;
- (b) nusproizvode životinjskog podrijetla sakupljene tijekom pročišćavanja otpadnih voda, što je propisano provedbenim pravilima donesenima u točki (c) prvog stavka članka 27.:
 - i. iz objekata ili pogona u kojima se prerađuje materijal kategorije 2.; ili

- ii. iz klaonica, osim onih iz članka 8. točke (e);

- (c) nusproizvode životinjskog podrijetla koji sadrže ostatke odobrenih tvari ili onečišćivača u količinama koje premašuju dopuštene količine iz članka 15. stavka 3. Direktive 96/23/EZ;

- (d) proizvode životinjskog podrijetla koji su ocijenjeni kao neprimjereni za prehranu ljudi zbog prisutnosti stranih tijela u tim proizvodima;

- (e) proizvode životinjskog podrijetla, osim materijala kategorije 1., koji su:

- i. uvezeni ili uneseni iz treće zemlje i nisu u skladu s veterinarskim zakonodavstvom Zajednice za uvoz ili unošenje u Zajednicu, osim ako je zakonodavstvom Zajednice dopušten njihov uvoz ili unošenje uz posebna ograničenja ili uz uvjet povrata tih proizvoda u treću zemlju; ili

- ii. otpremljeni u drugu državu članicu i nisu sukladni sa zahtjevima koji su utvrđeni ili odobreni zakonodavstvom Zajednice, osim ako se vrati uz odobrenje nadležnog tijela države članice podrijetla;

- (f) životinje i dijelove životinja, osim onih iz članka 8. ili članka 10.,

- i. koje su uginule i nisu bile zaklane ili ubijene prehrani ljudi, uključujući životinje ubijene radi kontrole bolesti;

- ii. fetuse;

- iii. jajne stanice, zametke i sjeme koji nisu predodređeni za rasplod; i

- iv. uginulu perad u jajetu;

- (g) mješavine materijala kategorije 2. s materijalom kategorije 3.;

- (h) nusproizvode životinjskog podrijetla, osim materijala kategorije 1. ili materijala kategorije 3.

Članak 10.

Materijal kategorije 3.

Materijal kategorije 3. uključuje sljedeće nusproizvode životinjskog podrijetla:

- (a) trupove i dijelove zaklanih životinja ili, u slučaju divljači, trupove ili dijelove trupa ubijenih životinja, a koji su primjereni prehrani ljudi u skladu sa zakonodavstvom Zajednice, ali nisu namijenjeni prehrani ljudi iz komercijalnih razloga;

- (b) trupove i sljedeće dijelove koji potječu od životinja koje su zaklane u klaonici i na temelju ante-mortem pregleda ocijenjene su prikladnima za klanje za prehranu ljudi, ili tijela i sljedeće dijelove divljači ubijene za prehranu ljudi u skladu sa zakonodavstvom Zajednice:
- i. trupove i dijelove životinja koji su ocijenjeni neprimjerenima za prehranu ljudi u skladu sa zakonodavstvom Zajednice, ali koji nisu pokazivali nikakve znakove bolesti koje se mogu prenijeti na ljude ili životinje;
 - ii. glave peradi;
 - iii. kože, uključujući obreske i slične otpatke, rogove i papke, uključujući članke prstiju, karpalne i metakarpalne kosti, tarzalne i metatarzalne kosti:
 - životinja osim preživača za koje je potrebno testiranje na TSE, i
 - preživača koji su testirani s negativnim rezultatom u skladu s člankom 6. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 999/2001;
 - iv. svinjske čekinje;
 - v. perje;
- (c) nusproizvode životinjskog podrijetla dobivene od peradi i lagomorfa koji su zaklani na gospodarstvu, kako je navedeno u članku 1. stavku 3. točki (d) Uredbe (EZ) br. 853/2004, a koji nisu pokazivali nikakve znakove bolesti koje se mogu prenijeti na ljude ili životinje;
- (d) krv životinja koje nisu pokazivale nikakve znakove bolesti koje se putem krvi mogu prenijeti na ljude ili životinje, dobivena od sljedećih životinja koje su zaklane u klaonici nakon što su na temelju ante-mortem pregleda ocijenjene prikladnima za klanje za prehranu ljudi u skladu sa zakonodavstvom Zajednice:
- i. životinja osim preživača za koje je potrebno testiranje na TSE, i
 - ii. preživača koji su testirani s negativnim rezultatom u skladu s člankom 6. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 999/2001;
- (e) nusproizvode životinjskog podrijetla dobivene proizvodnjom proizvoda namijenjenih prehrani ljudi, uključujući odmašćene kosti, čvarke i mulj iz centrifuge ili separatora prilikom prerade mlijeka;
- (f) proizvode životinjskog podrijetla ili hranu koja sadrži proizvode životinjskog podrijetla koji više nisu namijenjeni prehrani ljudi iz komercijalnih razloga ili zbog poteškoća tijekom proizvodnje ili pogreške na ambalaži, ili zbog prisutnosti drugih nedostataka koji ne predstavljaju rizik za javno zdravlje ili zdravlje životinje;
- (g) hranu za kućne ljubimce i hranu za životinje životinjskog podrijetla, ili hranu za životinje koja sadrži nusproizvode životinjskog podrijetla, koja više nije namijenjena prehrani životinja iz komercijalnih razloga ili zbog poteškoća tijekom proizvodnje ili pogreške na ambalaži, ili zbog prisutnosti drugih nedostataka koji ne predstavljaju rizik za javno zdravlje ili zdravlje životinje;
- (h) krv, placentu, vunu, perje, dlaku, rogove, obreske kopita i sirovo mlijeko koje potječe od živilih životinja koje nisu pokazivale nikakve znakove bolesti koje se mogu prenijeti na ljude ili životinje;
- (i) akvatične životinje i dijelove tih životinja, osim morskih sisavaca, koje nisu pokazivale nikakve znakove bolesti koje se mogu prenijeti na ljude ili životinje;
- (j) nusproizvode životinjskog podrijetla dobivene od akvatičnih životinja koje potječu iz objekata ili pogona koji proizvode za prehranu ljudi;
- (k) sljedeći materijal dobiven od životinja koje nisu pokazivale nikakve znakove bolesti koje se mogu prenijeti na ljude ili životinje:
 - i. oklope rakova s mekim tkivom ili mesom;
 - ii. sljedeći materijal dobiven od kopnenih životinja:
 - nusproizvode iz valionica,
 - jaja,
 - nusproizvode jaja, uključujući ljske,
 - iii. jednodnevne piliće ubijene zbog komercijalnih razloga;
- (l) akvatične i kopnene beskralježnjake, osim vrsta patogenih za ljude ili životinje;
- (m) životinje i dijelove životinja iz redova Rodentia i Lagomorpha, osim materijala kategorije 1. iz članka 8. točke (a) podtočaka iii., iv. i v. i materijala kategorije 2. iz članka 9. točaka (a) do (g);
- (n) kože, kopita, perje, vunu, rogove, dlaku i krvno koje potječe od uginulih životinja koje nisu pokazivale nikakve znakove bolesti koje se mogu putem tih proizvoda prenijeti na ljude ili životinje, osim onih iz točke (b) ovog članka;
- (o) adipozno tkivo životinja koje nisu pokazivale nikakve znakove bolesti koje se mogu putem toga materijala prenijeti na ljude ili životinje, a koje su zaklane u klaonici nakon što su na temelju ante-mortem pregleda ocijenjene prikladnima za klanje za prehranu ljudi u skladu sa zakonodavstvom Zajednice;
- (p) ugostiteljski otpad, osim onoga iz članka 8. točke (f).

POGLAVLJE II.

Odlaganje i uporaba nusproizvoda životinjskog podrijetla i od njih dobivenih proizvoda**Odjeljak 1.****Ograničenja uporabe****Članak 11.****Ograničenja uporabe**

1. Sljedeće su uporabe nusproizvoda životinjskog podrijetla i od njih dobivenih proizvoda zabranjene:

- (a) prehrana kopnenih životinja određene vrste, osim krvnaša, prerađenim životinjskim bjelančevinama dobivenima od tijela ili dijelova tijela životinja iste vrste;
- (b) prehrana životinja iz uzgoja, osim krvnaša, ugostiteljskim otpadom ili krmivom koje sadrži ugostiteljski otpad ili je dobiveno od njega;
- (c) prehrana životinja iz uzgoja travom, izravno putem ispaše ili košenom travom koja potječe s površina na kojima su upotrijebljena organska gnojiva ili poboljšivači tla, osim stajskoga gnoja, osim ako se kosidba ili ispaša obavljaju nakon isteka karencije, kojime se osigurava kontrola rizika za javno zdravlje i zdravlje životinja i koje traje barem 21 dan; i
- (d) prehrana ribe iz uzgoja prerađenim životinjskim bjelančevinama dobivenima od tijela ili dijelova tijela ribe iz uzgoja iste vrste.

2. Moguće je donijeti mjere u vezi sa sljedećim:

- (a) pregledima i kontrolama koje je potrebno obaviti kako bi se osigurala provedba zabrana iz stavka 1., uključujući metode otkrivanja i ispitivanja kojima se utvrđuje prisutnost materijala podrijetlom od određenih vrsta i graničnih vrijednosti za zanemarive količine prerađenih životinjskih bjelančevina iz točaka (a) i (d) stavka 1., čija je prisutnost uzrokovana slučajnim i tehnološki neizbjježnim onečišćenjem;
- (b) uvjetima prehrane krvnaša prerađenim životinjskim bjelančevinama dobivenima od tijela ili dijelova tijela životinja iste vrste; i
- (c) uvjetima prehrane životinja iz uzgoja travom s površina na kojima su upotrijebljena organska gnojiva ili poboljšivači tla, a posebno izmjenom razdoblja počeka iz stavka 1. točke (c).

Te mjere, namijenjene izmjeni elemenata ove Uredbe koji nisu ključni njezinim dopunjavanjem, donose se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom iz članka 52. stavka 4.

Odjeljak 2.**Odlaganje i uporaba****Članak 12.****Odlaganje i uporaba materijala kategorije 1.**

Materijal kategorije 1.:

- (a) odlaže se kao otpad spaljivanjem:
 - i. izravno bez prethodne prerade; ili
 - ii. nakon prerade sterilizacijom pod tlakom, ako to zahtjeva nadležno tijelo, i trajnim označivanjem dobivenog materijala;
- (b) prerađuje se ili odlaže suspaljivanjem ako je materijal kategorije 1. otpad:
 - i. izravno bez prethodne prerade; ili
 - ii. nakon prerade sterilizacijom pod tlakom, ako to zahtjeva nadležno tijelo, i trajnim označivanjem dobivenog materijala;
- (c) u slučaju materijala kategorije 1. različitog od materijala iz članka 8. točke (a) podtočaka i. i ii., odlaže se prerađom sterilizacijom pod tlakom, trajnim označivanjem dobivenog materijala i zakapanjem na odobrenom odlagalištu;
- (d) u slučaju materijala kategorije 1. iz članka 8. točke (f), odlaže se zakapanjem na odobrenom odlagalištu;
- (e) koristi se kao gorivo za izgaranje uz prethodnu preradu ili bez nje; ili
- (f) koristi se za proizvodnju dobivenih proizvoda iz članaka 33., 34. i 36. i stavlja se na tržište u skladu s tim člancima.

Članak 13.**Odlaganje i uporaba materijala kategorije 2.**

Materijal kategorije 2.:

- (a) odlaže se kao otpad spaljivanjem:
 - i. izravno bez prethodne prerade; ili
 - ii. nakon prerade sterilizacijom pod tlakom, ako to zahtjeva nadležno tijelo, i trajnim označivanjem dobivenog materijala;

- (b) prerađuje se ili odlaže suspaljivanjem ako je materijal kategorije 2. otpad:
 - i. izravno bez prethodne prerade; ili
 - ii. nakon prerade sterilizacijom pod tlakom, ako to zahtjeva nadležno tijelo, i trajnim označivanjem dobivenog materijala;
- (c) odlaže se na odobreno odlagalište nakon prerade sterilizacijom pod tlakom i trajnim označivanjem dobivenog materijala;
- (d) koristi se za proizvodnju organskih gnojiva ili poboljšivača tla koji se stavlaju na tržiste u skladu s člankom 32. nakon prerade sterilizacijom pod tlakom, prema potrebi, i trajnim označivanjem dobivenog materijala;
- (e) kompostira se ili pretvara u bioplín:
 - i. nakon prerade sterilizacijom pod tlakom i trajnim označivanjem dobivenog materijala; ili
 - ii. u slučaju stajskoga gnoja, probavnog trakta i njegova sadržaja, mlijeka, proizvoda na temelju mlijeka, kolostruma, jaja i proizvoda od jaja za koje nadležno tijelo smatra da ne predstavljaju opasnost od širenja bilo koje ozbiljne prenosive bolesti, uz prethodnu obradu ili bez nje;
- (f) nanosi se na tlo bez prerade ako se radi o stajskom gnuju, sadržaju probavnoga trakta odvojenog od probavnoga trakta, mlijeku, proizvodima na temelju mlijeka i kolostruma za koji nadležno tijelo smatra da ne predstavlja opasnost od širenja bilo koje ozbiljne prenosive bolesti;
- (g) u slučaju materijala dobivenog od akvatičnih životinja, silira se, kompostira ili pretvara u bioplín;
- (h) koristi se kao gorivo za izgaranje uz prethodnu preradu ili bez nje; ili
- (i) koristi se za proizvodnju dobivenih proizvoda iz članaka 33., 34. i 36. i stavlja se na tržiste u skladu s tim člancima.

Članak 14.

Odlaganje i uporaba materijala kategorije 3.

Materijal kategorije 3.:

- (a) odlaže se kao otpad spaljivanjem, uz prethodnu preradu ili bez nje;
- (b) prerađuje se ili odlaže suspaljivanjem, uz prethodnu preradu ili bez nje, ako je materijal kategorije 3. otpad;
- (c) odlaže se na odobreno odlagalište nakon prerade;

- (d) prerađuje se, osim ako je riječ o materijalu kategorije 3. koji se zbog razgradnje ili kvarenja toliko promjenio da predstavlja neprihvatljiv rizik za javno zdravlje ili zdravje životinja, i koristi se:
 - i. za proizvodnju hrane za životinje iz uzgoja, osim krvnaša, koja se stavlja na tržiste u skladu s člankom 31., osim u slučaju materijala iz članka 10. točaka (n), (o) i (p);
 - ii. za proizvodnju hrane za krvnaše koja se stavlja na tržiste u skladu s člankom 36.;
 - iii. za proizvodnju hrane za kućne ljubimce koja se stavlja na tržiste u skladu s člankom 35.; ili
 - iv. za proizvodnju organskih gnojiva ili poboljšivača tla koji se stavlaju na tržiste u skladu s člankom 32.;
 - (e) koristi se za proizvodnju sirove hrane za kućne ljubimce koja se stavlja na tržiste u skladu s člankom 35.;
 - (f) kompostira se ili pretvara u bioplín;
 - (g) u slučaju materijala dobivenog od akvatičnih životinja, silira se, kompostira ili pretvara u bioplín;
 - (h) u slučaju oklopa od rakova, osim onih iz članka 2. stavka 2. točke (f), i ljskui od jaja, koristi se pod uvjetima koje utvrđuje nadležno tijelo kako bi se sprječila pojava rizika za javno zdravlje i zdravje životinja;
 - (i) koristi se kao gorivo za izgaranje uz prethodnu preradu ili bez nje;
 - (j) koristi se za proizvodnju dobivenih proizvoda iz članaka 33., 34. i 36. i stavlja se na tržiste u skladu s tim člancima;
 - (k) u slučaju ugostiteljskog otpada iz članka 10. točke (p), prerađuje se sterilizacijom pod tlakom ili metodama prerade iz točke (b) prvoga podstavka stavka 1. članka 15. ili se kompostira ili pretvara u bioplín; ili
 - (l) nanosi se na tlo bez prerade ako je riječ o sirovome mlijeku, kolostrumu i od njih dobivenim proizvodima za koje nadležno tijelo smatra da ne predstavljaju opasnost od širenja bilo koje bolesti koja se putem tih proizvoda može prenijeti na ljude ili životinje.

Članak 15.

Provredbene mjere

1. Mjere za provredbu ovog odjeljka mogu se donijeti u vezi sa sljedećim:
 - (a) posebnim uvjetima za postupanje i odlaganje (na brodu) materijala koji je nastao na brodu evisceracijom riba koje pokazuju znakove bolesti, uključujući nametnike, koje se mogu prenijeti na ljude;

- (b) metodama prerade nusproizvoda životinjskog podrijetla, osim sterilizacije pod tlakom, a posebno u vezi s parametrima koji se koriste za te metode prerade, posebno vremenom, temperaturom, tlakom i veličinom čestica;
- (c) parametrima za pretvorbu nusproizvoda životinjskog podrijetla, uključujući ugostiteljski otpad, u biopljin ili kompost;
- (d) uvjetima za spaljivanje i suspaljivanje nusproizvoda životinjskog podrijetla i od njih dobivenih proizvoda;
- (e) uvjetima za izgaranje nusproizvoda životinjskog podrijetla i od njih dobivenih proizvoda;
- (f) uvjetima za stvaranje nusproizvoda životinjskog podrijetla i postupanje s njima iz članka 10. točke (c);
- (g) siliranjem materijala koji potječe od akvatičnih životinja;
- (h) trajnim označivanjem nusproizvoda životinjskog podrijetla;
- (i) nanošenjem na tlo određenih nusproizvoda životinjskog podrijetla, organskih gnojiva i poboljšivača tla;
- (j) uporabom određenih nusproizvoda životinjskog podrijetla u prehrani životinja iz uzgoja; i
- (k) stupnjem rizika za javno zdravlje ili zdravlje životinja povezanim s određenim materijalom koji se smatra neprihvataljivim u smislu članka 14. točke (d).

Te mjere, namijenjene izmjeni elemenata koji nisu ključni ove Uredbe njezinim dopunjavanjem, donose se u skladu s regulativnim postupkom s kontrolom iz članka 52. stavka 4.

2. Do donošenja pravila iz:

- (a) točaka (c), (f) i (g) prvoga podstavka stavka 1. države članice mogu donijeti ili nastaviti primjenjivati nacionalna pravila o:
 - i. stvaranju nusproizvoda životinjskog podrijetla i postupaju s njima iz članka 10. točke (c);
 - ii. pretvorbi nusproizvoda životinjskog podrijetla iz članka 10. točke (p); i
 - iii. siliranju materijala koji potječe od akvatičnih životinja;
- (b) točke (a) prvoga podstavka stavka 1. nusproizvodi životinjskog podrijetla iz te točke mogu se odlagati na moru, ne dovodeći u pitanje zakonodavstvo Zajednice o zaštiti okoliša.

Odjeljak 3.

Odstupanja

Članak 16.

Odstupanja

Odstupajući od članaka 12., 13. i 14., nusproizvodi životinjskog podrijetla:

- (a) u slučaju nusproizvoda životinjskog podrijetla iz točke (a) prvoga podstavka stavka 1. članka 15., s njima se može postupati i može ih se odlagati u skladu s posebnim uvjetima utvrđenima u skladu s tom točkom;
- (b) mogu se upotrebljavati za istraživanje i druge posebne namjene u skladu s člankom 17.;
- (c) u slučaju nusproizvoda životinjskog podrijetla iz članka 18., mogu se upotrebljavati za posebnu prehranu životinja u skladu s tim člankom;
- (d) u slučaju nusproizvoda životinjskog podrijetla iz članka 19., mogu se odlagati u skladu s tim člankom;
- (e) mogu se odlagati ili upotrijebiti u skladu s alternativnim metodama koje su odobrene u skladu s člankom 20. na temelju parametara koji mogu uključivati sterilizaciju pod tlakom ili druge zahtjeve iz ove Uredbe ili njezinih provedbenih mjeru;
- (f) u slučaju materijala kategorije 2. i kategorije 3. te ako to odobri nadležno tijelo, mogu se koristiti za pripremu i nanošenje na tlo biodinamičkih pripravaka iz članka 12. stavka 1. točke (c) Uredbe (E) br. 834/2007;
- (g) u slučaju materijala kategorije 3. i ako to odobri nadležno tijelo, mogu se koristiti za prehranu kućnih ljubimaca;
- (h) u slučaju nusproizvoda životinjskog podrijetla, osim materijala kategorije 1., koji nastaju kao posljedica kirurških zahvata na živim životinjama ili tijekom rođenja životinja na gospodarstvu te ako to odobri nadležno tijelo, mogu se odložiti na dotičnom gospodarstvu.

Članak 17.

Istraživanje i druge posebne namjene

1. Odstupajući od članaka 12., 13. i 14., nadležno tijelo može odobriti uporabu nusproizvoda životinjskog podrijetla i od njih dobivenih proizvoda za izložbe, umjetničke aktivnosti te u dijagnostičke, obrazovne ili istraživačke svrhe pod uvjetima kojima se osigurava kontrola rizika za javno zdravlje i zdravlje životinja.

Ti uvjeti uključuju:

- (a) zabranu svake daljnje uporabe nusproizvoda životinjskog podrijetla ili od njih dobivenih proizvoda u druge svrhe; i

(b) obvezu odlaganja nusproizvoda životinjskog podrijetla ili od njih dobivenih proizvoda ili, prema potrebi, obvezu njihove otpreme na mjesto podrijetla.

2. U slučaju pojave rizika za javno zdravlje i zdravlje životinja koji nalaže donošenje mjera za čitavo područje Zajednice, a posebno u slučaju novonastalih rizika, moguće je utvrditi uskladene uvjete za uvoz i uporabu nusproizvoda životinjskog podrijetla i od njih dobivenih proizvoda iz stavka 1. Ti uvjeti mogu uključivati zahtjeve u pogledu skladištenja, pakiranja, označivanja, prijevoza i odlaganja.

Te mjere, namijenjene izmjeni elemenata ove Uredbe koji nisu ključni njezinim dopunjavanjem, donose se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom iz članka 52. stavka 4.

Članak 18.

Posebna prehrana životinja

1. Odstupajući od članaka 13. i 14., nadležno tijelo može u uvjetima kojima se osigurava kontrola rizika za javno zdravlje i zdravlje životinja odobriti sakupljanje i uporabu materijala kategorije 2., pod uvjetom da potječe od životinja koje nisu ubijene ili koje nisu uginule kao posljedica prisutnosti ili sumnje na prisutnost bolesti koja se može prenijeti na ljude ili životinje, te materijala kategorije 3. za prehranu sljedećih životinja:

- (a) životinja u zoološkim vrtovima;
- (b) cirkuskih životinja;
- (c) gmazova i ptica grabljivica, osim životinja iz zooloških vrtova i cirkusa;
- (d) krznaša;
- (e) divljih životinja;
- (f) pasa iz priznatih uzgajališta ili lovačkih pasa;
- (g) pasa i mačaka u skloništima za napuštene životinje;
- (h) licinki i crva za ribičke mamce.

2. Odstupajući od članka 12. i u skladu s uvjetima koji se utvrđuju na temelju stavka 3. ovog članka, nadležno tijelo može odobriti:

- (a) prehranu životinja u zoološkim vrtovima materijalom kategorije 1. iz članka 8. točke (b) podtočke ii. i materijalom koji potječe od životinja iz zooloških vrtova; i
- (b) prehranu ugroženih ili zaštićenih vrsta ptica lešinara i drugih vrsta koje žive u svojem prirodnom staništu materijalom kategorije 1. iz članka 8. točke (b) podtočke ii. s ciljem promicanja biološke raznolikosti.

3. Mjere za provedbu ovog članka mogu se donijeti u vezi sa sljedećim:

(a) uvjetima u kojima se mogu dopustiti sakupljanje i uporaba iz stavka 1. u vezi s prometom, skladištenjem i uporabom materijala kategorije 2. i materijala kategorije 3. namijenjenim prehrani životinja, također i u slučaju pojave novih rizika; i

(b) uvjetima u kojima se u određenim slučajevima, odstupajući od obveze iz članka 21. stavka 1., može dopustiti prehrana životinja materijalom kategorije 1. iz stavka 2. ovog članka, uključujući:

- i. ugrožene ili zaštićene vrste ptica lešinara i druge vrste u određenim državama članicama koje se mogu hraniti takvim materijalom;
- ii. mjere za sprečavanje rizika za javno zdravlje i zdravlje životinja.

Te mjere, namijenjene izmjeni elemenata ove Uredbe koji nisu ključni njezinim dopunjavanjem, donose se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom iz članka 52. stavka 4.

Članak 19.

Sakupljanje, prijevoz i odlaganje

1. Odstupajući od članaka 12., 13., 14. i 21., nadležno tijelo može odobriti odlaganje:

- (a) zakopavanjem uginulih kućnih ljubimaca i kopitara;
- (b) spaljivanjem ili zakapanjem na licu mesta, ili na druge načine pod službenim nadzorom kojima se sprečava prijenos rizika za javno zdravlje i zdravlje životinja od materijala kategorije 1. iz članka 8. točke (a) podtočke v. i točke (b) podtočke ii. te materijala kategorije 2. i kategorije 3. u udaljenim područjima;
- (c) spaljivanjem ili zakapanjem na licu mesta, ili na druge načine pod službenim nadzorom kojima se sprečava prenošenje rizika za javno zdravlje i zdravlje životinja od materijala kategorije 1. iz članka 8. točke (b) podtočke ii. te materijala kategorije 2. i kategorije 3. u područjima gdje je pristup gotovo nemoguć ili gdje bi pristup bio moguć u okolnostima povezanima sa zemljopisnim ili klimatskim razlozima ili s prirodnom nepogodom, koje bi predstavljale rizik za zdravlje i sigurnost osoblja zaduženog za sakupljanje, ili gdje bi radi pristupa tim područjima bili potrebni nerazmjerni načini sakupljanja;
- (d) na načine različite od spaljivanja ili zakapanja na licu mesta, pod službenim nadzorom, ako je riječ o materijalu kategorije 2. i kategorije 3. koji ne predstavlja rizik za javno zdravlje i zdravlje životinja i ako količine tog materijala ne premašuju određene tjedne količine, s tim da se te količine utvrđuju u odnosu na prirodu obavljenih djelatnosti i životinske vrste od koje potječu dotični nusproizvodi životinjskog podrijetla;

- (e) spaljivanjem ili zakapanjem na licu mjesta, u uvjetima kojima se sprečava prenošenje rizika za javno zdravlje i zdravlje životinja, nusproizvoda životinjskog podrijetla koji nisu materijal kategorije 1. iz članka 8. točke (a) podtočke i, u slučaju pojave bolesti koju je potrebno obavezno prijaviti, ako bi prijevoz do najbližeg objekta odobrenog za preradu ili odlaganje nusproizvoda životinjskog podrijetla mogao povećati opasnost od širenja opasnosti za zdravlje ili ako bi se time u slučaju vrlo raširene pojave epizootske bolesti premašili kapaciteti tih objekata;
- (f) spaljivanjem ili zakapanjem na licu mjesta, u uvjetima kojima se sprečava prenošenje rizika za javno zdravlje i zdravlje životinja, pčela i nusproizvoda pčelarstva.

2. Životinska populacija određene vrste u udaljenim područjima iz stavka 1. točke (b) ne smije prijeći najveći postotak životinske populacije te vrste u odnosnoj državi članici.

3. Države članice moraju Komisiji staviti na raspolaganje podatke o:

- (a) područjima koja smatraju udaljenim područjima za potrebe primjene stavka 1. točke (b) i razloge takve kategorizacije, te ažurirane podatke o svakoj promjeni dotične kategorizacije; i
- (b) način korištenja odobrenja iz točaka (c) i (d) stavka 1. za materijal kategorije 1. i kategorije 2.

4. Mjere za provedbu ovog članka utvrđuju se u vezi sa sljedećim:

- (a) uvjetima čiji je cilj osigurati kontrolu rizika za javno zdravlje i zdravlje životinja u slučaju spaljivanja i zakapanja na licu mjesta;
- (b) najvećim postotkom životinske populacije iz stavka 2.;
- (c) količinama nusproizvoda životinjskog podrijetla s obzirom na prirodu djelatnosti i životinjsku vrstu podrijetla, kako je navedeno u stavku 1. točki (d); i
- (d) popisom bolesti iz stavka 1. točke (e).

Te mjere, namijenjene izmjeni elemenata koji nisu ključni ove Uredbe nežinim dopunjavanjem, donose se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom iz članka 52. stavka 4.

Odjeljak 4.

Alternativne metode

Članak 20.

Odobravanje alternativnih metoda

1. Postupak odobravanja alternativne metode uporabe ili odlaganja nusproizvoda životinjskog podrijetla ili od njih dobivenih proizvoda može pokrenuti Komisija ili, nakon podnošenja

zahtjeva, država članica ili zainteresirana stranka koja može predstavljati nekoliko zainteresiranih stranki.

2. Zainteresirane stranke dostavljaju zahtjeve nadležnom tijelu države članice u kojoj namjeravaju primjenjivati alternativnu metodu.

U roku od dva mjeseca od primitka potpunoga zahtjeva, nadležno tijelo mora ocijeniti sukladnost zahtjeva sa standardnim obrascem za zahtjeve iz stavka 10.

3. Nadležno tijelo dostavlja zahtjeve država članica i zainteresiranih stranki zajedno s izvješćem o svojoj ocjeni Europskoj agenciji za sigurnost hrane (EFSA) te o tome obavještava Komisiju.

4. Kada Komisija pokrene postupak odobravanja zahtjeva, mora poslati EFSA-i izvješće o svojoj ocjeni.

5. U roku od šest mjeseci od primitka potpunoga zahtjeva EFSA mora ocijeniti osigurava li se predloženom metodom:

- (a) kontrolu rizika za javno zdravlje ili zdravlje životinja kojime se sprečava njihovo širenje prije odlaganja u skladu s ovom Uredbom ili nežinim provedbenim mjerama; ili
- (b) smanjenje rizika za javno zdravlje ili zdravlje životinja na razinu koja je za odnosnu kategoriju nusproizvoda životinjskog podrijetla barem istovrijedna razini koja se postiže metodama prerade iz članka 15. stavka 1. podstavka prvog točke (b).

EFSA izdaje mišljenje o podnesenom zahtjevu.

6. U opravdanim slučajevima u kojima je EFSA zatražila dodatne podatke od podnositelja zahtjeva moguće je produžiti rok iz stavka 5.

Nakon savjetovanja s Komisijom ili s podnositeljem zahtjeva, EFSA odlučuje o roku unutar kojega joj je potrebno dostaviti te podatke te obavještava Komisiju i podnositelja zahtjeva, prema potrebi, o potrebnom dodatnom roku.

7. Ako podnositelji zahtjeva žele dostaviti dodatne podatke na vlastitu inicijativu, šalju ih izravno EFSA-i.

U tom se slučaju rok iz stavka 5. ne produžuje za dodatni rok.

8. EFSA dostavlja svoje mišljenje Komisiji, podnositelju zahtjeva i nadležnom tijelu dotične države članice.

9. U roku od tri mjeseca od primitka mišljenja EFSA-e te uzimajući to mišljenje u obzir, Komisija obavještava podnositelja zahtjeva o predloženoj mjeri koja će se donijeti u skladu sa stavkom 11.

10. Standardni obrazac zahtjeva za alternativne metode donosi se u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 52. stavka 2.

11. Po primitku mišljenja EFSA-e, donosi se sljedeće:

- (a) mjera kojom se odobrava alternativna metoda uporabe ili odlaganja nusproizvoda životinjskog podrijetla ili od njih dobivenih proizvoda; ili
- (b) mjera kojom se odbija dodjela odobrenja za tu alternativnu mjeru.

Te mjere, namijenjene izmjeni elemenata koji nisu ključni ove Uredbe njezinim dopunjavanjem, donose se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom iz članka 52. stavka 4.

GLAVA II.

OBVEZE SUBJEKATA

POGLAVLJE I.

Opće obvezne

Odjeljak 1.

Sakupljanje, prijevoz i sljedivost

Članak 21.

Sakupljanje i označivanje s obzirom na kategoriju te prijevoz

1. Subjekti moraju sakupiti, označiti i prevoziti nusproizvode životinjskog podrijetla bez nepotrebnog odlaganja u uvjetima u kojima se sprečava pojava rizika za javno zdravljje i zdravlje životinja.

2. Subjekti moraju osigurati da nusproizvode životinjskog podrijetla i od njih dobiveni proizvodi tijekom prijevoza prati komercijalna isprava ili, ako to nalaže ova Uredba ili mjera donesena u skladu sa stavkom 6., zdravstveni certifikat.

Odstupajući od prvoga podstavka, nadležno tijelo može odobriti prijevoz stajskoga gnoja između dviju točaka koje se nalaze na istom gospodarstvu ili između gospodarstava i korisnika stajskoga gnoja u istoj državi članici bez komercijalne isprave ili zdravstvenog certifikata.

3. Komercijalne isprave i zdravstveni certifikati koji prate nusproizvode životinjskog podrijetla ili od njih dobivene proizvode tijekom prijevoza moraju sadržavati barem podatke o podrijetlu, odredištu i količini tih proizvoda te opis nusproizvoda životinjskog podrijetla ili od njih dobivenih proizvoda i njihovih oznaka, ako se ovom Uredbom zahtijevaju takve oznake.

Međutim, za nusproizvode životinjskog podrijetla i od njih dobivenе proizvode koji se prevoze unutar državnog područja države članice, nadležno tijelo dotične države članice može dopustiti prijenos podataka iz prvog podstavka na neki drugi način.

4. Subjekti moraju sakupiti, prevoziti i odlagati ugostiteljski otpad kategorije 3. u skladu s nacionalnim mjerama predviđenima u članku 13. Direktive 2008/98/EZ.

5. U skladu s regulatornim postupkom iz članka 52. stavka 3. donose se:

- (a) obrasci komercijalnih isprava koje moraju pratiti nusproizvode životinjskog podrijetla tijekom prijevoza; i
- (b) obrasci zdravstvenih certifikata i uvjeti kojima se uređuje način na koji oni moraju pratiti nusproizvode životinjskog podrijetla i od njih dobivene proizvode tijekom prijevoza.

6. Mjere za provedbu ovog članka mogu se donijeti u vezi sa sljedećim:

- (a) slučajevima u kojima je potreban zdravstveni certifikat, s obzirom na stupanj rizika za javno zdravljje i zdravlje životinja povezan s određenim dobivenim proizvodima;
- (b) slučajevima u kojima se, odstupajući od prvoga podstavka stavka 2. i s obzirom na niski stupanj rizika za javno zdravljje i zdravlje životinja povezan s određenim nusproizvodima životinjskog podrijetla ili od njih dobivenih proizvoda, prijevoz dobivenih proizvoda može obavljati bez isprava ili certifikata iz toga stavka;
- (c) zahtjevima za identifikaciju, uključujući označivanje, i odvajanje različitih kategorija nusproizvoda životinjskog podrijetla tijekom prijevoza; i
- (d) uvjetima za sprečavanje rizika za javno zdravljje i zdravlje životinja koji nastaju sakupljanjem i prijevozom nusproizvoda životinjskog podrijetla, uključujući uvjete za siguran prijevoz tih proizvoda u pogledu spremnika, vozila i ambalaže.

Te mjere, namijenjene izmjeni elemenata koji nisu ključni ove Uredbe njezinim dopunjavanjem, donose se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom iz članka 52. stavka 4.

Članak 22.

Sljedivost

1. Subjekti koji otpremaju, prevoze ili primaju nusproizvode životinjskog podrijetla ili od njih dobivene proizvode moraju voditi evidenciju o pošiljkama i s njima povezanim komercijalnim ispravama ili zdravstvenim certifikatima.

Međutim, prvi se podstavak ne primjenjuje ako je odobren prijevoz nusproizvoda životinjskog podrijetla ili od njih dobivenih proizvoda bez komercijalnih isprava ili zdravstvenog certifikata u skladu s drugim podstavkom članka 21. stavka 2. ili u skladu s provedbenim mjerama koje se donose na temelju članka 21. stavka 6. točke (b).

2. Subjekti iz stavka 1. moraju uvesti sustave i postupke za identifikaciju:

- (a) drugih subjekata kojima su dostavljeni njihovi nusproizvodi životinjskog podrijetla ili od njih dobiveni proizvodi; i
- (b) subjekata od kojih su oni nabavili te proizvode.

Te je podatke potrebno staviti na raspolaganje nadležnim tijelima na zahtjev.

3. Mjere za provedbu ovog članka mogu se donijeti u skladu s regulatornim postupkom iz članka 52. stavka 3., a posebno u pogledu:

- (a) podataka koje je potrebno staviti na raspolaganje nadležnim tijelima;
- (b) razdoblja u kojem je potrebno čuvati te podatke.

Odjeljak 2.

Registracija i odobrenje

Članak 23.

Registracija subjekata, objekata ili pogona

1. Za potrebe registracije subjekti moraju:

(a) prije početka poslovanja obavijestiti nadležno tijelo o svim objektima ili pogonima pod njihovom kontrolom koji su djelatni u bilo kojoj fazi stvaranja, prijevoza, postupanja, prerade, skladištenja, stavljanja na tržiste, distribucije, uporabe ili odlaganja nusproizvoda životinjskog podrijetla i od njih dobivenih proizvoda;

(b) dostaviti nadležnom tijelu podatke o:

- i. kategoriji nusproizvoda životinjskog podrijetla ili od njih dobivenih proizvoda pod njihovom kontrolom;
- ii. prirodi djelatnosti koje se obavljaju uz uporabu nusproizvoda životinjskog podrijetla ili od njih dobivenih proizvoda kao sirovina.

2. Subjekti moraju dostaviti nadležnom tijelu ažurirane podatke o svim objektima ili pogonima pod njihovom kontrolom, kako je utvrđeno u stavku 1. točki (a), uključujući sve značajnije promjene djelatnosti, kao što je zatvaranje postojećeg objekta ili pogona.

3. Detaljna pravila u vezi s registracijom iz stavka 1. mogu se donijeti u skladu s regulatornim postupkom iz članka 52. stavka 3.

4. Odstupajući od stavka 1., obavlješčivanje radi registracije nije potrebno za djelatnosti za koje su objekti koji stvaraju nusproizvode životinjskog podrijetla već osigurali odobrenje ili registraciju u skladu s Uredbom (EZ) br. 852/2004 ili Uredbom (EZ) br. 853/2004, te za djelatnosti za koje su objekti ili pogoni već osigurali odobrenje u skladu s člankom 24. ove Uredbe.

Isto se odstupanje primjenjuje i na djelatnosti u okviru kojih se nusproizvodi životinjskog podrijetla stvaraju samo na licu mjera, a koje se obavljaju na gospodarstvima ili drugim mjestima na kojima se životinje drže ili uzgajaju.

Članak 24.

Odobrenje objekata ili pogona

1. Subjekti moraju osigurati da objekti ili pogoni pod njihovom kontrolom dobiju odobrenje nadležnog tijela ako se u takvim objektima ili pogonima obavljaju jedna ili više sljedećih djelatnosti:

- (a) prerada nusproizvoda životinjskog podrijetla sterilizacijom pod tlakom, metodama prerade iz članka 15. stavka 1. podstavka prvog točke (b) ili alternativnim metodama odobrenima u skladu s člankom 20.;
- (b) odlaganje nusproizvoda životinjskog podrijetla i od njih dobivenih proizvoda kao otpad spaljivanjem, uz iznimku objekata ili pogona koji imaju dozvolu za obavljanje djelatnosti u skladu s Direktivom 2000/76/EZ;
- (c) odlaganje ili prerada nusproizvoda životinjskog podrijetla i od njih dobivenih proizvoda ako je riječ o otpadu, i to suspaljivanjem, uz iznimku objekata ili pogona koji imaju dozvolu za obavljanje djelatnosti u skladu s Direktivom 2000/76/EZ;
- (d) uporaba nusproizvoda životinjskog podrijetla i od njih dobivenih proizvoda kao gorivo za izgaranje;
- (e) proizvodnja hrane za kućne ljubimce;
- (f) proizvodnja organskih gnojiva i poboljšivača tla;
- (g) pretvorba nusproizvoda životinjskog podrijetla i/ili od njih dobivenih proizvoda u biopljin ili kompost;
- (h) postupanje s nusproizvodima životinjskog podrijetla nakon sakupljanja, i to poslovi kao što su razvrstavanje, rezanje, rashlađivanje, smrzavanje, soljenje, odlaganje kože ili specificiranog rizičnog materijala;
- (i) skladištenje nusproizvoda životinjskog podrijetla;
- (j) skladištenje dobivenih proizvoda koji su namijenjeni:
 - i. odlaganju na odlagalište ili spaljivanje, ili koje su namijenjene preradi ili odlaganju suspaljivanjem;
 - ii. uporabi kao gorivo za izgaranje;
 - iii. uporabi kao hrana za životinje, uz iznimku objekata ili pogona koji su odobreni ili registrirani u skladu s Uredbom (EZ) br. 183/2005;
 - iv. uporabi kao organska gnojiva i poboljšivači tla, uz iznimku skladištenja na mjestu izravne uporabe.

2. U odobrenju iz stavka 1. potrebno je navesti je li objekt ili pogon odobren za obavljanje djelatnosti s nusproizvodima životinjskog podrijetla i/ili od njih dobivenim proizvodima:

- (a) određene kategorije iz članaka 8., 9. ili 10.; ili
- (b) više od jedne kategorije iz članaka 8., 9. ili 10., pri čemu je potrebno navesti obavljaju li se te djelatnosti:
 - i. stalno u uvjetima strogog odvajanja kojima se sprečava pojava rizika za javno zdravlje i zdravlje životinja; ili
 - ii. privremeno u uvjetima kojima se sprečava kontaminacija, i to zbog pomanjkanja kapaciteta za takve proizvode uslijed:
 - raširene pojave epizootske bolesti, ili
 - drugih izvanrednih i nepredviđenih okolnosti.

Članak 25.

Opći higijenski zahtjevi

1. Subjekti za objekte ili pogone pod svojom kontrolom koji obavljaju aktivnosti iz članka 24. stavka 1. točaka (a) i (h) moraju osigurati:

- (a) da su izgrađeni na način kojime se omogućava njihovo učinkovito čišćenje i dezinfekcija te da, kada je to potrebno, izrada podova omogućava otjecanje tekućina;
- (b) da imaju uređen pristup odgovarajućim prostorijama za osobnu higijenu, kao što su nužnici, garderobe i umivaonici za osoblje;
- (c) da imaju odgovarajuća sredstva zaštite od štetočina, kao što su kukci, glodavci i ptice;
- (d) da se uređaji i oprema čuvaju u dobrom stanju te da se oprema za mjerjenje redovito umjerava; i
- (e) da postoje primjereni načini čišćenja i dezinfekcije spremnika i vozila na licu mjesta kako bi se izbjegli rizici od kontaminacije.

2. Sve osobe koje rade u objektu ili pogonu iz stavka 1. dužne su nositi primjerenu, čistu i, prema potrebi, zaštitnu odjeću.

Prema potrebi u određenom objektu ili pogonu:

- (a) osobe koje rade u nečistom sektoru ne smiju ulaziti u čisti sektor a da prethodno ne promijene radnu odjeću i obuću ili ih ne dezinficiraju;
- (b) oprema i strojevi ne smiju se premještati iz nečistoga u čisti sektor a da se prethodno ne očiste i dezinficiraju; i

(c) subjekt je dužan uvesti postupak u vezi s kretanjem osoba kako bi mogao nadzirati njihovo kretanje te opisati propisnu uporabu opreme za čišćenje obuće i kotača vozila.

3. U objektima ili pogonima koji obavljaju djelatnosti iz članka 24. stavka 1. točke (a):

- (a) s nusproizvodima životinjskog podrijetla postupa se na način kako bi se izbjegli rizici od onečišćenja;
- (b) nusproizvode životinjskog podrijetla potrebno je čim prije preraditi. Nakon prerade, s dobivenim se proizvodima postupa i skladišti ih se na način kako bi se izbjegli rizici od onečišćenja;
- (c) kada je to potrebno, tijekom prerade nusproizvoda životinjskog podrijetla i od njih dobivenih proizvoda svaki je dio nusproizvoda životinjskog podrijetla i od njih dobivenih proizvoda potrebno obraditi na određenoj temperaturi u određenom vremenu te je potrebno izbjegći rizike od ponovnog onečišćenja;
- (d) subjekti moraju redovito provjeravati primjenjive parametre, posebno temperaturu, tlak, vrijeme, veličinu čestica, i to prema potrebi automatskim uređajima;
- (e) potrebno je utvrditi i dokumentirati postupke čišćenja za sve dijelove objekta ili pogona.

Članak 26.

Postupanje s nusproizvodima životinjskog podrijetla od strane subjekta u poslovanju s hranom

1. Obrada, prerada ili skladištenje nusproizvoda životinjskog podrijetla u objektima ili pogonima koji su odobreni ili registrirani u skladu s člankom 4. Uredbe (EZ) br. 853/2004 ili u skladu s člankom 6. Uredbe (EZ) br. 852/2004 obavljaju se u uvjetima kojima se sprečava unakrsno onečišćenje, a prema potrebi u za to namijenjenom dijelu objekta ili pogona.

2. Skladištenje, obrada ili prerada sirovina za proizvodnju želatine i kolagena koji nisu namijenjeni prehrani ljudi mogu se obavljati u objektima koji su posebno odobreni u skladu s odjeljkom XIV. poglavljem I. točkom 5. i odjeljkom XV. poglavljem I. točkom 5. Priloga III. Uredbi (EZ) br. 853/2004, pod uvjetom da je spriječen rizik od prijenosa bolesti odvajanjem tih sirovina od sirovina za proizvodnju proizvoda životinjskog podrijetla.

3. Stavci 1. i 2. primjenjuju se ne dovodeći u pitanje detaljnije zahtjeve utvrđene u veterinarskom zakonodavstvu Zajednice.

Članak 27.

Provvedbene mjere

Mjere za provedbu ovog odjeljka i odjeljka 1. ovog poglavlja utvrđuju se u vezi sa sljedećim:

- (a) zahtjevima povezanima s infrastrukturom i opremom koja se primjenjuje u sklopu objekata ili pogona;

- (b) higijenskim zahtjevima koji se primjenjuju na sve vrste postupanja s nusproizvodima životinjskog podrijetla i od njih dobivenim proizvoda, uključujući mjere namijenjene izmjeni higijenskih zahtjeva za objekte i pogone iz članka 25. stavka 1.;
- (c) uvjetima i tehničkim zahtjevima u vezi s postupanjem, obradom, pretvorbom, preradom i skladištenjem nusproizvoda životinjskog podrijetla ili od njih dobivenih proizvoda te uvjetima za pročišćavanje otpadnih voda;
- (d) dokazima koje je subjekt dužan pružiti radi vrednovanja obrade, pretvorbe i prerade nusproizvoda životinjskog podrijetla ili od njih dobivenih proizvoda, u vezi s njegovom sposobnošću sprečavanja rizika za javno zdravlje i zdravlje životinja;
- (e) uvjetima za postupanje u istome objektu ili pogonu s nusproizvodima životinjskog podrijetla ili od njih dobivenim proizvodima iz više od jedne kategorije iz članaka 8., 9. i 10.:
 - i. ako se te radnje obavljaju odvojeno;
 - ii. ako se te radnje obavljaju privremeno u određenim okolnostima;
- (f) uvjetima za sprečavanje unakrsnog onečišćenja ako se nusproizvodi životinjskog podrijetla skladište, obraduju ili preraduju u za to namijenjenom dijelu objekta ili pogona iz članka 26.;
- (g) standardnim parametrima pretvorbe za pogone za proizvodnju bioplina i kompostane;
- (h) zahtjevima koji se primjenjuju na spaljivanje ili suspaljivanje u objektima s visokim i niskim kapacitetom iz članka 24. stavka 1. točaka (b) i (c); i
- (i) zahtjevima koji se primjenjuju na izgaranje nusproizvoda životinjskog podrijetla i od njih dobivenih proizvoda iz članka 24. stavka 1. točke (d).

Te mjere, namijenjene izmjeni elemenata ove Uredbe koji nisu ključni njezinim dopunjavanjem, donose se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom iz članka 52. stavka 4.

Odjeljak 3.

Vlastite provjere te analiza opasnosti i nadzora kritičnih kontrolnih točaka

Članak 28.

Vlastite provjere

Subjekti moraju uvesti, provoditi i održavati vlastite provjere u svojim objektima ili pogonima radi nadzora sukladnosti s ovom

Uredbom. Moraju osigurati da ni jedan nusproizvod životinjskog podrijetla ili od njega dobiven proizvod za koji se sumnja ili za koji je otkriveno da nisu u skladu s ovom Uredbom ne napuste objekt ili pogon, osim ako nisu namijenjeni odlaganju.

Članak 29.

Analiza opasnosti i nadzora kritičnih kontrolnih točaka

1. Subjekt koji obavlja jednu od sljedećih djelatnosti moraju uvesti, provoditi i održavati stalni pisani postupak ili postupke temeljene na načelima Analize opasnosti i određivanja kritičnih kontrolnih točaka (HACCP) za:

- (a) preradu nusproizvoda životinjskog podrijetla;
 - (b) pretvorbu nusproizvoda životinjskog podrijetla u bioplinske komposte;
 - (c) rukovanje i skladištenje više od jedne kategorije nusproizvoda životinjskog podrijetla ili od njih dobivenih proizvoda u istome objektu ili pogonu;
 - (d) proizvodnju hrane za kućne ljubimce.
2. Subjekti iz stavka 1. moraju posebno:
- (a) utvrditi sve opasnosti koje je potrebno spriječiti, ukloniti ili smanjiti na prihvatljivu razinu;
 - (b) utvrditi kritične kontrolne točke na koraku ili koracima na kojima je nužna kontrola za sprečavanje, odlaganje ili smanjenje rizika na prihvatljivu razinu;
 - (c) odrediti kritična ograničenja na kritičnim kontrolnim točkama kojima se prihvatljivo odvaja od neprihvatljivoga, s ciljem sprečavanja, odlaganja ili smanjenja utvrđenih rizika;
 - (d) odrediti i provoditi učinkovite postupke praćenja na kritičnim kontrolnim točkama;
 - (e) odrediti popravne radnje ako praćenje upućuje na to da određena kritična kontrolna točka nije pod kontrolom;
 - (f) odrediti postupke kako bi se provjerilo da su mjere iz točaka od (a) do (e) potpune i da učinkovito djeluju. Postupci provjere moraju se redovito provoditi;
 - (g) odrediti dokumente i evidenciju razmjerne prirodi i opseg poslovanja kako bi se dokazala učinkovita primjena mera iz točaka (a) do (f).

3. Pri svakoj promjeni proizvoda, postupka ili bilo koje faze proizvodnje, prerade, skladištenja ili distribucije, subjekti moraju pregledati svoje postupke i izvršiti potrebne promjene.

4. Mjere za lakšu provedbu ovog članka mogu se donijeti u skladu s regulatornim postupkom iz članka 52. stavka 3.

Članak 30.

Nacionalne smjernice za dobru praksu

1. Nadležna tijela prema potrebi potiču izradu, distribuciju i dobrovoljnu uporabu nacionalnih smjernica za dobru praksu, a posebno u vezi s primjenom načela HACCP-a iz članka 29. Subjekti mogu dobrovoljno koristiti te smjernice.
2. Nadležno tijelo ocjenjuje nacionalne smjernice kako bi osiguralo:

- (a) da su one izrađene u suradnji s predstavnicima stranaka na čije interese mogu značajno utjecati, te da su ih širili sektori subjekata; i
- (b) da je njihov sadržaj izvediv za sektore na koje se odnose.

POGLAVLJE II.

Stavljanje na tržište

Odjeljak 1.

Nusproizvodi životinjskog podrijetla i od njih dobiveni proizvodi namijenjeni prehrani životinja iz uzgoja osim krznaša

Članak 31.

Stavljanje na tržište

1. Nusproizvodi životinjskog podrijetla i od njih dobiveni proizvodi namijenjeni prehrani životinja iz uzgoja, osim krznaša, mogu se staviti na tržište samo:

- (a) ako je riječ o materijalu kategorije 3. ili ako su dobiveni od materijala kategorije 3., osim materijala iz članka 10. točaka (n), (o) i (p);
- (b) ako su sakupljeni ili prerađeni, ovisno o slučaju, u skladu s uvjetima za sterilizaciju pod tlakom ili drugim uvjetima kojima se sprečava pojava rizika za javno zdravlje i zdravlje životinja, u skladu s mjerama donešenima na temelju članka 15. te svim mjerama donešenima na temelju stavka 2. ovog članka; i
- (c) ako potječu iz odobrenih ili registriranih objekata ili pogona, ovisno o slučaju, za odnosne nusproizvode životinjskog podrijetla ili od njih dobiveni proizvodi.

2. Mjere za provedbu ovog članka mogu se donijeti u vezi s uvjetima javnog zdravlja i zdravlja životinja koji se primjenjuju na sakupljanje, prerađu i obradu nusproizvoda životinjskog podrijetla i od njih dobivenih proizvoda iz stavka 1.

Te mjere, namijenjene izmjeni elemenata ove Uredbe koji nisu ključni njezinim dopunjavanjem, donose se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom iz članka 52. stavka 4.

Odjeljak 2.

Organska gnojiva i poboljšivači tla

Članak 32.

Stavljanje na tržište i uporaba

1. Organska gnojiva i poboljšivači tla mogu se staviti na tržište i koristiti:
 - (a) ako su dobiveni od materijala kategorije 2. ili kategorije 3.;
 - (b) ako su proizvedeni u skladu s uvjetima za sterilizaciju pod tlakom ili drugim uvjetima kojima se sprečava pojava rizika za javno zdravlje i zdravlje životinja, u skladu sa zahtjevima utvrđenima na temelju članka 15. te svim mjerama utvrđenima u skladu sa stavkom 3. ovog članka;
 - (c) ako potječu iz odobrenih ili registriranih objekata ili pogona, ovisno o slučaju; i
 - (d) u slučaju mesno-koštanog brašna dobivenog od materijala kategorije 2. i prerađenih životinjskih bjelančevina namijenjenih za uporabu kao organska gnojiva ili poboljšivači tla ili za uporabu u njima, ako su pomiješani s određenom tvari kako bi se isključila naknadna uporaba smjese u prehrani životinja te označeni ako je to predviđeno mjerama donešenima u skladu sa stavkom 3.

Nadalje, probavni ostaci od pretvorbe u bioplín ili kompost mogu se staviti na tržište i upotrebljavati kao organska gnojiva ili poboljšivači tla.

Države članice mogu donijeti nacionalna pravila ili nastaviti s primjenom onih kojima se propisuju dodatni uvjeti ili ograničava uporaba organskih gnojiva i poboljšivača tla, pod uvjetom da su ta pravila opravdana razlozima zaštite javnog zdravlja i zdravlja životinja.

2. Odstupajući od stavka 1. točke (d), miješanje nije potrebno za materijale čija je uporaba u prehrani životinja isključena zbog njihova sastava ili ambalaže.
3. Mjere za provedbu ovog članka mogu se utvrditi u vezi sa sljedećim:
 - (a) uvjetima javnog zdravlja i zdravlja životinja koji se primjenjuju na proizvodnju i uporabu organskih gnojiva i poboljšivača tla;
 - (b) sastavnim dijelovima ili tvarima za označivanje organskih gnojiva ili poboljšivača tla;
 - (c) sastavnim dijelovima za miješanje s organskim gnojivima ili poboljšivačima tla;
 - (d) dodatnim uvjetima, kao što su metode označavanja i najmanji omjeri koje je potrebno poštovati prilikom pripreme smjese, kako bi se isključila uporaba tih gnojiva ili poboljšivača tla u prehrani životinja; i

- (e) slučajevima u kojima se zbog sastava ili ambalaže na materijale ne primjenjuju zahtjevi u vezi s miješanjem.

Te mjere, namijenjene izmjeni elemenata koji nisu ključni ove Uredbe njezinim dopunjavanjem, donose se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom iz članka 52. stavka 4.

Odjeljak 3.

Dobiveni proizvodi na koje se primjenjuje drugo zakonodavstvo Zajednice

Članak 33.

Stavljanje na tržište

Subjekti mogu stavljati na tržište sljedeće dobivene proizvode:

- (a) kozmetičke proizvode iz članka 1. stavka 1. Direktive 76/768/EEZ;
- (b) aktivne medicinske proizvode za usadivanje iz članka 1. stavka 2. točke (c) Direktive 90/385/EEZ;
- (c) medicinske proizvode iz članka 1. stavka 2. točke (a) Direktive 93/42/EEZ;
- (d) *in vitro* dijagnostička medicinska pomagala iz članka 1. stavka 2. točke (b) Direktive 98/79/EZ;
- (e) veterinarsko-medicinske proizvode iz članka 1. stavka 2. Direktive 2001/82/EZ;
- (f) medicinske proizvode iz članka 1. stavka 2. Direktive 2001/83/EZ.

Članak 34.

Proizvodnja

1. Uvoz, sakupljanje i prijevoz nusproizvoda životinjskog podrijetla i od njih dobivenih proizvoda koji su predodređeni za objekte ili pogone za proizvodnju dobivenih proizvoda iz članka 33. i proizvodnja navedenih dobivenih proizvoda obavljaju se u skladu sa zakonodavstvom Zajednice iz tog članka.

Neiskorišteni materijal iz tih objekata ili pogona odlaže se u skladu s tim zakonodavstvom.

2. Međutim, ova se Uredba primjenjuje ako zakonodavstvom Zajednice iz članka 33. nisu predviđeni uvjeti kojima se pod kontrolu stavljuju mogući rizici za javno zdravlje i zdravlje životinja u skladu s ciljevima ove Uredbe.

Odjeljak 4.

Ostali dobiveni proizvodi

Članak 35.

Stavljanje na tržište hrane za kućne ljubimce

Subjekti mogu stavljati na tržište hranu za kućne ljubimce:

- (a) ako su proizvedi dobiveni od:
 - i. materijala kategorije 3., osim materijala iz članka 10. točaka (n), (o) i (p);
 - ii. materijala kategorije 1. iz članka 8. točke (c), u uvjetima utvrđenima u skladu s člankom 40. stavkom prvim točkom (a), ako je riječ o hrani za kućne ljubimce iz uvoza ili hrani za kućne ljubimce proizvedene od materijala iz uvoza; ili
 - iii. materijala iz članka 10. točke (a) i točke (b) podtočaka i i ii., ako je riječ o sirovoj hrani za kućne ljubimce; i
- (b) ako osiguravaju nadzor nad rizicima za javno zdravlje i zdravlje životinja putem sigurne prerade u skladu s člankom 38., ako odabirom sigurnog izvora u skladu s člankom 37. nije moguće osigurati dostatan nadzor.

Članak 36.

Stavljanje na tržište ostalih dobivenih proizvoda

Subjekti mogu stavljati na tržište dobivene proizvode različite od proizvoda iz članaka 31., 32., 33. i 35.:

- (a) ako ti proizvodi:
 - i. nisu namijenjeni uporabi u prehrani životinja iz uzgoja ili primjeni na tlo na kojem se hrane te životinje; ili
 - ii. namijenjeni su prehrani krznaša; i
- (b) osiguravaju kontrolu rizika za javno zdravlje i zdravlje životinja:
 - i. odabirom sigurnih izvora u skladu s člankom 37.;
 - ii. sigurnom preradom u skladu s člankom 38., ako odabirom sigurnoga izvora nije moguće osigurati dostatnu kontrolu; ili
 - iii. provjeravanjem da se proizvodi upotrebljavaju samo u sigurne krajnje svrhe u skladu s člankom 39. ako sigurnom obradom nije moguće osigurati dostatnu kontrolu.

Članak 37.

Odabir sigurnog izvora

1. Odabir sigurnog izvora uključuje uporabu materijala:
 - (a) koji ne predstavlja neprihvatljiv rizik za javno zdravlje i zdravlje životinja;
 - (b) koji je sakupljen i prevezen s mjesta sakupljanja u proizvodni objekt ili pogon u uvjetima kojima se sprečavaju rizici za javno zdravlje i zdravlje životinja; ili
 - (c) koji je uvezan u Zajednicu i prevezen s mjesta prvoga ulaska u proizvodni objekt ili pogon u uvjetima kojima se sprečavaju rizici za javno zdravlje i zdravlje životinja.
2. S ciljem odabira sigurnoga izvora, subjekti moraju dostaviti dokumentaciju u vezi sa zahtjevima iz stavka 1., uključujući, prema potrebi, dokaz o sigurnosti biosigurnosnih mjeru koje su poduzete kako bi se sprječili rizici za javno zdravlje i zdravlje životinja povezani sa sirovinama.

Tu je dokumentaciju potrebno staviti na raspolaganje nadležnom tijelu na zahtjev.

U slučaju iz stavka 1. točke (c), pošiljke mora pratiti zdravstveni certifikat u skladu s obrascem koji se utvrđuje u skladu s regulatornim postupkom iz članka 52. stavka 3.

Članak 38.

Sigurna obrada

Sigurna obrada uključuje primjenu proizvodnoga postupka na upotrijebljениm materijalima kojima se rizici za javno zdravlje i zdravlje životinja povezani s upotrijebljениm materijalom ili drugim tvarima koje nastaju proizvodnim postupkom smanjuju na prihvatljivu razinu.

Potrebitno je osigurati da dobiveni proizvod ne predstavlja neprihvatljiv rizik za javno zdravlje i zdravlje životinja, a posebno ispitivanjem gotovog proizvoda.

Članak 39.

Sigurne krajnje uporabe

Sigurne krajnje uporabe uključuju uporabu dobivenih proizvoda:

- (a) u uvjetima koji ne predstavljaju neprihvatljive rizike za javno zdravlje i zdravlje životinja; ili
- (b) koje mogu predstavljati rizik za javno zdravlje i zdravlje životinja, za posebne namjene ako je takva uporaba opravdana ciljevima utvrđenima zakonodavstvom Zajednice, a posebno u pogledu zaštite javnog zdravlja i zdravlja životinja.

Članak 40.

Provvedbene mјere

Mjere za provedbu ovog Odjeljka mogu se donijeti u vezi sa sljedećim:

- (a) uvjetima za stavljanje na tržiste hrane za kućne ljubimce iz uvoza ili hrane za kućne ljubimce proizvedene od materijala iz uvoza, od materijala kategorije 1. iz članka 8. točke (c);
- (b) uvjetima odabira sigurnog izvora i prijevoza materijala koji se mora upotrebljavati u uvjetima kojima se sprečavaju rizici za javno zdravlje i zdravlje životinja;
- (c) dokumentacijom iz prvog podstavka članka 37. stavka 2.;
- (d) parametrima proizvodnog postupka iz prvog stavka članka 38., a posebno u pogledu fizičke ili kemijske obrade upotrijebljenoga materijala;
- (e) zahtjevima za ispitivanje koji se primjenjuju na gotovo proizvod; i
- (f) uvjetima za sigurnu uporabu dobivenih proizvoda koji predstavljaju rizik za javno zdravlje ili zdravlje životinja.

Te mјere, namijenjene izmjeni elemenata ove Uredbe koji nisu ključni njezinim dopunjavanjem, donose se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom iz članka 52. stavka 4.

POGLAVLJE III.

Uvoz, provoz i izvoz

Članak 41.

Uvoz i provoz

1. Nusproizvodi životinjskog podrijetla uvoze se u Zajednicu ili provoze kroz Zajednicu u skladu sa:
 - (a) odgovarajućim zahtjevima iz ove Uredbe i njezinim provedbenim mjerama koje se primjenjuju na određeni nusproizvod životinjskog podrijetla ili od njega dobivene proizvode, a koji su strogi barem kao oni koji se primjenjuju na proizvodnju i stavljanje na tržiste takvih nusproizvoda životinjskog podrijetla ili od njih dobivenih proizvoda u Zajednici; ili
 - (b) uvjetima za koje je utvrđeno da su barem jednakovrijedni zahtjevima koji se primjenjuju na proizvodnju i stavljanje na tržiste takvih nusproizvoda životinjskog podrijetla ili od njih dobivenih proizvoda u skladu sa zakonodavstvom Zajednice; ili
 - (c) u slučaju nusproizvoda životinjskog podrijetla i od njih dobivenih proizvoda iz članka 33., 35. i 36., zahtjevima iz tih članaka.

Mjere iz prvog podstavka točke (b), kojima se izmjenjuju elementi ove Uredbe koji nisu ključni njezinim dopunjavanjem, donose se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom iz članka 52. stavka 4.

2. Odstupajući od stavka 1., uvoz i provoz:

- (a) specificiranog rizičnog materijala obavlja se isključivo u skladu s Uredbom (EZ) br. 999/2001;
- (b) nusproizvoda životinjskog podrijetla ili od njih dobivenih proizvoda pomiješanih sa ili kontaminiranih bilo kojim otpadom s popisa opasnog otpada navedenog u Odluci 2000/532/EZ obavlja se isključivo u skladu sa zahtjevima Uredbe (EZ) br. 1013/2006;
- (c) materijala kategorije 1., materijala kategorije 2. i od njih dobivenih proizvoda koji nisu namijenjeni za proizvodnju dobivenih proizvoda iz članaka 33., 35. i 36. obavlja se samo ako su donesena pravila o njihovu uvozu u skladu s člankom 42. stavkom 2. točkom (a);
- (d) nusproizvoda životinjskog podrijetla i od njih dobivenih proizvoda predodređenih za svrhe iz članka 17. stavka 1. obavlja se u skladu s nacionalnim mjerama kojima se osigurava kontrola rizika za javno zdravlje i zdravlje životinja do donošenja usklađenih uvjeta iz članka 17. stavka 2.

3. Za uvoz i provoz materijala kategorije 3. i od njih dobivenih proizvoda potrebno je utvrditi odgovarajuće zahtjeve kako je navedeno u prvom podstavku stavka 1. točke (a).

Tim je zahtjevima moguće odrediti da pošiljke:

- (a) moraju potjecati iz treće zemlje ili dijela treće zemlje navedenog u skladu sa stavkom 4.;
- (b) moraju potjecati iz objekata ili pogona koje je nadležno tijelo treće zemlje podrijetla odobrilo ili registriralo te uvrstilo na popis s tim ciljem; i
- (c) mora ih na mjestu ulaska u Zajednicu na kojem se obavljaju veterinarski pregledi pratiti dokumentacija kao što su komercijalna isprava ili zdravstveni certifikat te, prema potrebi, izjava u skladu s obrascem utvrđenim u skladu s člankom 42. stavkom 2. podstavkom prvim točkom (d).

Te mjere, namijenjene izmjeni elemenata ove Uredbe koji nisu ključni njezinim dopunjavanjem, donose se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom iz članka 52. stavka 4.

Do donošenja zahtjeva iz točaka (a) i (c) drugog podstavka, države članice utvrđuju te zahtjeve u okviru nacionalnih mjera.

4. Popis trećih zemalja ili dijelova trećih zemalja iz kojih je dopušten uvoz nusproizvoda životinjskog podrijetla ili od njih

dobivenih proizvoda u Zajednicu ili njihov provoz kroz Zajednicu izrađuje se u skladu s regulatornim postupkom iz članka 52. stavka 3., uzimajući posebno u obzir:

- (a) zakonodavstvo treće zemlje;
- (b) ustrojstvo nadležnog tijela i njegovih inspekcijskih službi u trećoj zemlji, ovlasti tih službi, nadzor nad njima i njihove ovlasti za učinkovito praćenje primjene njihova zakonodavstva;
- (c) stvarne zdravstvene uvjete koji se primjenjuju na proizvodnju, postupanje, skladištenje i otpremanje proizvoda životinjskog podrijetla namijenjenih Zajednici;
- (d) jamstva koja može dati treća zemlja u pogledu ispunjenja odgovarajućih zdravstvenih uvjeta;
- (e) iskustvo u stavljanju na tržiste proizvoda iz treće zemlje i rezultate pregleda obavljenih prilikom uvoza;
- (f) rezultate inspekcija Zajednice u trećoj zemlji;
- (g) zdravstveni status životinja iz uzgoja, drugih domaćih životinja i divljih životinja u trećoj zemlji, vodeći posebno računa o egzotičnim bolestima životinja i svim aspektima općeg zdravstvenoga stanja u državi koji bi mogli predstavljati rizik za javno zdravlje ili zdravlje životinja u Zajednici;
- (h) redovitost i brzinu kojima treća zemlja pruža podatke o pojavi zaraznih bolesti životinja na vlastitome području, a posebno bolesti s popisa iz Priručnika za zdravlje kopnenih životinja (engl. Terrestrial Animal Health Code) i Priručnika za zdravlje akvatičnih životinja (engl. Aquatic Animal Health Code) Svjetske organizacije za zdravlje životinja;
- (i) propise o sprečavanju i kontroli zaraznih bolesti životinja na snazi u trećoj zemlji i njihovu provedbu, uključujući pravila o uvozu iz drugih trećih zemalja.

Popise objekata ili pogona iz točke (b) drugog podstavka stavka 3. potrebno je ažurirati i dostaviti Komisiji i državama članicama te učiniti dostupnima javnosti.

Članak 42.

Provredbene mjere

1. Mjere za provedbu članka 41. kojima se iz uvoza ili provoza mogu isključiti nusproizvodi životinjskog podrijetla ili od njih dobiveni proizvodi proizvedeni u određenim objektima ili pogonima radi zaštite javnog zdravlja ili zdravlja životinja donose se u skladu s regulatornim postupkom iz članka 52. stavka 3.

2. Ostale mjere za provedbu članka 41. donose se u vezi sa sljedećim:

- (a) uvjetima za uvoz i provoz materijala kategorije 1 i kategorije 2. te od njih dobivenih proizvoda;
- (b) ograničenjima u vezi s javnim zdravljem ili zdravljem životinja koja se primjenjuju na materijal kategorije 3. iz uvoza ili od njega dobivene proizvode koja je moguće utvrditi u skladu s popisima Zajednice trećih zemalja ili dijelova trećih zemalja koji se izrađuju u skladu s člankom 41. stavkom 4. ili u druge svrhe vezano uz javno zdravlje ili zdravlje životinja;
- (c) uvjetima za proizvodnju nusproizvoda životinjskog podrijetla ili od njih dobivenih proizvoda u objektima ili pogonima u trećim zemljama; ti uvjeti mogu uključivati načine na koji nadležno tijelo obavlja kontrolu nad tim objektima ili pogonima i njima se mogu izuzeti određene vrste objekata ili pogona koji postupaju s nusproizvodima životinjskog podrijetla ili od njih dobivenim proizvodima iz odobrenja ili registracije iz točke (b) drugog podstavka članka 41. stavka 3.; i
- (d) obrascima zdravstvenih certifikata, komercijalnih isprava i izjava koje moraju pratiti pošiljke, pri čemu je potrebno utvrditi uvjete u kojima je moguće izjaviti da su nusproizvodi životinjskog podrijetla ili od njih dobiveni proizvodi sakupljeni ili proizvedeni u skladu sa zahtjevima ove Uredbe.

Te mjere, namijenjene izmjeni elemenata ove Uredbe koji nisu ključni njezinim dopunjavanjem, donose se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom iz članka 52. stavka 4.

Članak 43.

Izvoz

1. Zabranjuje se izvoz nusproizvoda životinjskog podrijetla i od njih dobivenih proizvoda namijenjenih spaljivanju ili odlaganju na odlagališta.

2. Zabranjuje se izvoz nusproizvoda životinjskog podrijetla i od njih dobivenih proizvoda u treće zemlje koje nisu članice OECD-a za uporabu u pogonima za proizvodnju bioplina ili kompostanama.

3. Materijal kategorije 1., materijal kategorije 2. i od njih dobiveni proizvodi izvoze se samo u svrhe koje nisu navedene u stvcima 1. i 2. ako su utvrđena pravila za njihov izvoz.

Te mjere, namijenjene izmjeni elemenata ove Uredbe koji nisu ključni njezinim dopunjavanjem, donose se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom iz članka 52. stavka 4.

4. Članak 12. Uredbe (EZ) br. 178/2002 o hrani i hrani za životinje koja se izvozi iz Zajednice primjenjuje se *mutatis mutandis* na izvoz materijala kategorije 3. ili od njega dobivenih proizvoda u skladu s ovom Uredbom.

5. Odstupajući od stavaka 3. i 4., izvoz:

- (a) specificiranog rizičnog materijala obavlja se isključivo u skladu s Uredbom (EZ) br. 999/2001;
- (b) nusproizvoda životinjskog podrijetla ili od njih dobivenih proizvoda pomiješanih sa ili onečišćenih bilo kojim otpadom s popisa opasnoga otpada iz Odluke 2000/532/EZ obavlja se isključivo u skladu sa zahtjevima Uredbe (EZ) br. 1013/2006.

GLAVA III.

SLUŽBENE KONTROLE I ZAVRŠNE ODREDBE

POGLAVLJE I.

Službena kontrola

Članak 44.

Postupak odobravanja

1. Nadležno tijelo odobrava objekte ili pogone samo ako se pregledom na licu mjesta prije početka poslovanja dokaže da ispunjavaju odgovarajuće zahtjeve utvrđene u skladu s člankom 27.

2. Nadležno tijelo može dodijeliti uvjetno odobrenje ako je iz pregleda obavljenog na licu mjesta vidljivo da objekt ili pogon ispunjava sve zahtjeve u pogledu infrastrukture i opreme za osiguranje primjene radnih postupaka u skladu s ovom Uredbom. Trajno se odobrenje dodjeljuje samo ako je iz naknadnog pregleda obavljenog na licu mjesta u roku od tri mjeseca od dodjele uvjetnog odobrenja vidljivo da objekt ili pogon ispunjava i druge zahtjeve iz stavka 1. Ako je postignut jasan napredak, no objekt ili pogon i dalje ne ispunjava sve zahtjeve, nadležno tijelo može produljiti uvjetno odobrenje. Međutim, uvjetno odobrenje ne smije vrijediti duže od šest mjeseci.

3. Subjekti moraju osigurati da objekt ili pogon prekine poslovanje ako nadležno tijelo povuče odobrenje ili, u slučaju uvjetnoga odobrenja, ako ne produlji to odobrenje ili ne izda trajno odobrenje.

Članak 45.

Službene kontrole

1. Ne dovodeći u pitanje članak 5., nadležno tijelo obavlja redovit službeni kontrole i nadzor postupanja s nusproizvodima životinjskog podrijetla i od njih dobivenim proizvodima obuhvaćenih ovom Uredbom.

2. Članci 41. i 42. Uredbe (EZ) br. 882/2004 primjenjuju se *mutatis mutandis* na službene kontrole kojim se provjerava sukladnost s ovom Uredbom.

3. Nadležno tijelo može prilikom službene kontrole uzeti u obzir pridržavanje smjernica za dobru praksu.

4. Moguće je donijeti detaljne odredbe za provedbu ovog članka, uključujući pravila u vezi s referentnim metodama za mikrobiološke analize.

Te mjere, namijenjene izmjeni elemenata ove Uredbe koji nisu ključni njezinim dopunjavanjem, donose se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom iz članka 52. stavka 4.

Članak 46.

Suspenzija, povlačenje i zabrana poslovanja

1. Ako nadležno tijelo u okviru službenoga kontrole i nadzora utvrdi da nisu ispunjeni jedan ili više zahtjeva ove Uredbe, ono poduzima odgovarajuće mjere.

Ovisno o vrsti i ozbiljnosti nedostatka te o mogućim rizicima za javno zdravlje i zdravlje životinja, nadležno tijelo:

(a) suspendira odobrenja za objekte ili pogone odobrena u skladu s ovom Uredbom ako:

- i. uvjeti za odobrenje ili djelovanje objekta ili pogona nisu više ispunjeni;
- ii. se od subjekta može očekivati da će otkloniti nedostatke u razumnom roku; i
- iii. mogući rizici za javno zdravlje i zdravlje životinja ne nalažu poduzimanje mjera u skladu s točkom (b);

(b) povlači odobrenja za objekte ili pogone odobrena u skladu s ovom Uredbom ako:

- i. uvjeti za odobrenje ili djelovanje objekta ili pogona nisu više ispunjeni; i

- ii. od subjekta se ne može očekivati da će otkloniti nedostatke u razumnom roku:

- zbog razloga povezanih s infrastrukturom objekta ili pogona,
- zbog razloga povezanih s osobnom sposobnošću subjekta ili osoblja pod njegovim nadzorom, ili
- zbog postojanja ozbiljnih rizika za javno zdravlje i zdravlje životinja koji nalažu značajnije prilagodbe poslovanja objekta ili pogona prije nego što subjekt može ponovno podnijeti zahtjev za odobrenje;

(c) utvrđuje posebne uvjete za objekte ili pogone kako bi otklonili postojeće nedostatke.

2. Ovisno o vrsti i ozbiljnosti nedostatka te o mogućim rizicima za javno zdravlje i zdravlje životinja, nadležno tijelo zabranjuje privremeno ili trajno subjektima iz članka 23.

stavaka 1. i 3. i članka 24. stavka 1. obavljanje djelatnosti iz ove Uredbe, ovisno o slučaju, po primitku podataka u kojima se navodi sljedeće:

- (a) da zahtjevi zakonodavstva Zajednice nisu ispunjeni; i
- (b) mogući rizici za javno zdravlje ili zdravlje životinja povezani s tim djelatnostima.

Članak 47.

Popisi

1. Svaka država članica mora izraditi popis objekata, pogona i subjekata na svom državnom području koji su odobreni ili registrirani u skladu s ovom Uredbom.

Svakom odobrenom ili registriranom objektu, pogonu ili subjektu mora dodijeliti službeni broj kojim se identificira objekt, pogon ili subjekt s obzirom na vrstu djelatnosti koje obavlja.

Prema potrebi, države članice navode službeni broj dodijeljen objektu, pogonu ili subjektu u skladu s drugim zakonodavstvom Zajednice.

Države članice moraju staviti popise odobrenih ili registriranih objekata, pogona i subjekata na raspolaganje Komisiji i drugim državama članicama.

Države članice moraju ažurirati popise odobrenih ili registriranih objekata, pogona i subjekata i staviti ih na raspolaganje drugim državama članicama i javnosti.

2. Mjere za provedbu ovog članka mogu se donijeti u skladu s regulatornim postupkom iz članka 52. stavka 3., a posebno u pogledu:

- (a) obrasca za popise iz stavka 1.; i
- (b) postupka kojime se osigurava dostupnost popisa iz stavka 1.

Članak 48.

Kontrola nad otpremanjem u druge države članice

1. U slučaju kada subjekt namjerava otpremiti materijal kategorije 1., materijal kategorije 2. i mesno-koštano brašno ili životinjsku mast dobivenu od materijala kategorije 1. i kategorije 2. u drugu državu članicu, dužan je o tome obavijestiti nadležno tijelo države članice podrijetla i nadležno tijelo države članice odredišta.

Nadležno tijelo države članice odredišta u određenom roku donosi odluku o zahtjevu subjekta kojom:

- (a) odbija primitak pošiljke;
- (b) bezuvjetno prihvata pošiljku; ili

- (c) prihvata pošiljku pod sljedećim uvjetima:
- ako dobiveni proizvodi nisu bili sterilizirani pod tlakom, potrebno ih je podvrgnuti tom postupku; ili
 - nusproizvodi životinjskog podrijetla ili od njih dobiveni proizvodi moraju ispunjavati sve uvjete za otpremu pošiljke koji su opravdani radi zaštite javnog zdravlja i zdravlja životinja kako bi se osiguralo da se s nusproizvodima životinjskog podrijetla i od njih dobivenim proizvodima postupa u skladu s ovom Uredbom.
2. Obrasci zahtjeva koje podnose subjekti iz stavka 1. mogu se donijeti u skladu s regulatornim postupkom iz članka 52. stavka 3.
3. Nadležno tijelo države članice podrijetla obavještava nadležno tijelo države članice odredišta putem sustava Traces u skladu s Odlukom 2004/292/EZ o otpremi svake pošiljke koja se šalje u državu članicu odredišta, a koju čine:

- nusproizvodi životinjskog podrijetla ili od njih dobiveni proizvodi iz stavka 1.;
- preradene životinske bjelančevine dobivene od materijala kategorije 3.

Nakon što primi podatak o otpremi, nadležno tijelo države članice odredišta obavještava nadležno tijelo države članice podrijetla o dolasku svake pošiljke putem sustava Traces.

4. Materijal kategorije 1. i kategorije 2., mesno-koštano brašno i životinska mast iz stavka 1. prevoze se izravno u objekt ili pogon odredišta koji mora biti registriran ili odobren u skladu s člancima 23., 24. i 44. ili, ako je riječ o stajskome gnuju, na gospodarstvo odredišta.

5. Ako se nusproizvodi životinjskog podrijetla ili od njih dobiveni proizvodi šalju u druge države članice preko državnog područja treće zemlje, šalju se u pošiljkama zapečaćenima u državi članici podrijetla i mora ih pratiti zdravstveni certifikat.

Zapečaćene pošiljke moraju ponovno ući u Zajednicu isključivo putem graničnih inspekcijskih postaja, u skladu s člankom 6. Direktive 89/662/EEZ.

6. Odstupajući od stavaka 1. i 5., nusproizvodi životinjskog podrijetla ili od njih dobiveni proizvodi iz tih stavaka pomiješane sa ili onečišćene bilo kojim otpadom s popisa opasnog otpada iz Odluke 2000/532/EZ šalju se u druge države članice isključivo ako su ispunjeni zahtjevi Uredbe (EZ) br. 1013/2006.

7. Mjere za provedbu ovog članka mogu se donijeti u vezi sa sljedećim:

- određenim rokom u kojemu nadležno tijelo donosi odluku iz stavka 1.;

- dodatnim uvjetima koji se primjenjuju na otpremanje nusproizvoda životinjskog podrijetla ili od njih dobivenih proizvoda iz stavka 4.;
- obrascima zdravstvenih certifikata koji moraju pratiti pošiljke poslane u skladu s člankom 5.; i
- uvjetima u kojima je dopušteno slati u druge države članice nusproizvode životinjskog podrijetla ili od njih dobivene proizvode namijenjene za uporabu na izložbama, u umjetničkim aktivnostima te u obrazovne ili istraživačke svrhe, odstupajući od stavaka 1. do 5. ovog članka.

Te mjere, namijenjene izmjeni elemenata koji nisu ključni ove Uredbe njezinim dopunjavanjem, donose se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom iz članka 52. stavka 4.

8. U okviru mjera za provedbu ovog članka mogu se utvrditi uvjeti u skladu s kojima, odstupajući od stavaka 1. do 4., nadležna tijela mogu dopustiti:

- otpremanje stajskoga gnoja koji se prevozi između dviju točaka na istom gospodarstvu ili između gospodarstava koja se nalaze u graničnim područjima država članica sa zajedničkom granicom;
- otpremanje drugih nusproizvoda životinjskog podrijetla između objekata ili pogona koji se nalaze u graničnim područjima država članica sa zajedničkom granicom; i
- prijevoz uginulih kućnih ljubimaca za spaljivanje u objekt ili pogon koji se nalazi u graničnom području druge države članice sa zajedničkom granicom.

Te mjere, namijenjene izmjeni elemenata ove Uredbe koje nisu ključni njezinim dopunjavanjem, donose se u skladu s regulatornim postupkom s kontrolom iz članka 52. stavka 4.

Članak 49.

Kontrola Zajednice u državama članicama

1. Stručnjaci Komisije mogu obavljati pregledne na licu mjesta u suradnji s nadležnim tijelima država članica u mjeri u kojoj je to zahtijeva ujednačena primjena ove Uredbe.

Države članice na čijem se državnom području obavljaju pregledi moraju pružiti stručnjacima svu potrebnu pomoć za obavljanje njihovih dužnosti.

Komisija obavještava nadležno tijelo o rezultatima obavljenih pregleda.

2. Mjere za provedbu ovog članka mogu se donijeti u skladu s regulatornim postupkom iz članka 52. stavka 3., a posebno u pogledu postupka suradnje s nacionalnim tijelima.

Članak 50.

Primjena Uredbe (EZ) br. 882/2004 za potrebe određenih kontrola

1. Članak 46. Uredbe (EZ) br. 882/2004 primjenjuje se *mutatis mutandis* na kontrolu Zajednice u trećim zemljama kojime se provjerava sukladnost s ovom Uredbom.

2. Članak 50. stavak 1. točka (a) Uredbe (EZ) br. 882/2004 primjenjuje se *mutatis mutandis* na postupno uvođenje zahtjeva iz članka 41. stavka 3. ove Uredbe.

3. Članak 52. Uredbe (EZ) br. 882/2004 primjenjuje se *mutatis mutandis* na kontrolu trećih zemalja u državama članicama u vezi s djelatnostima iz ove Uredbe.

POGLAVLJE II.

Završne odredbe

Članak 51.

Nacionalne odredbe

Države članice Komisiji dostavljaju tekst odredaba nacionalnog prava koje donesu u područjima pod svojom nadležnosti, a koji je izravno povezan s pravilnom provedbom ove Uredbe.

Članak 52.

Odborska procedura

1. Komisiji pomaže Stalni odbor za prehrambeni lanac i zdravlje životinja uspostavljen člankom 58. stavkom 1. Uredbe (EZ) br. 178/2002.

2. Kod upućivanja na ovaj stavak primjenjuju se članci 3. i 7. Odluke 1999/468/EZ, uzimajući u obzir odredbe njezina članka 8.

3. Kod upućivanja na ovaj stavak primjenjuju se članci 5. i 7. Odluke 1999/468/EZ, uzimajući u obzir odredbe njezina članka 8.

Rok utvrđen u članku 5. stavku 6. Odluke 1999/468/EZ određuje se na tri mjeseca.

4. Kod upućivanja na ovaj stavak primjenjuju se članak 5.a stavci od 1. do 4. i članak 7. Odluke 1999/468/EZ, uzimajući u obzir odredbe njezina članka 8.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Strasbourg 21. listopada 2009.

Za Europski parlament

Predsjednik

J. BUZEK

Za Vijeće

Predsjednica

C. MALMSTRÖM

5. Kod upućivanja na ovaj stavak primjenjuju se članak 5.a stavci od 1. do 4. te stavak 5. točka (b) i članak 7. Odluke 1999/468/EZ, uzimajući u obzir odredbe njezina članka 8.

Rokovi utvrđeni u članku 5.a stavku 3. točki (c) i stavku 4. točkama (b) i (e) Odluke 1999/468/EZ određuju se na dva mjeseca, jedan mjesec odnosno dva mjeseca.

6. Kod upućivanja na ovaj stavak primjenjuju se članak 5.a stavci 1., 2., 4. i 6 te članak 7. Odluke 1999/468/EZ, uzimajući u obzir odredbe njezina članka 8.

Članak 53.

Sankcije

Države članice moraju donijeti pravila o sankcijama za povrede odredaba ove Uredbe i poduzeti sve potrebne mjere kako bi osigurale njihovu provedbu. Te kazne moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće. Države članice moraju obavijestiti Komisiju o tim odredbama do 4. lipnja 2011. te je moraju bez odgode obavijestiti o svim naknadnim izmjenama koje utječu na njih.

Članak 54.

Odredbe o stavljanju izvan snage

Uredba (EZ) br. 1774/2002 stavlja se izvan snage s učinkom od 4. ožujka 2011.

Upućivanja na Uredbu (EZ) br. 1774/2002 tumače se kao upućivanja na ovu Uredbu i čitaju se u skladu s korelacijskom tablicom utvrđenom u Prilogu.

Članak 55.

Prijelazna mjera

Objekti, pogoni i subjekti odobreni ili registrirani u skladu s Uredbom (EZ) br. 1774/2002 prije 4. ožujka 2011. smatraju se odobrenima ili registriranim, po potrebi, u skladu s ovom Uredbom.

Članak 56.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u Službenom listu Europske unije.

Primjenjuje se od 4. ožujka 2011.

PRILOG

KORELACIJSKA TABLICA

Uredba (EZ) br. 1774/2002	Ova Uredba
Članak 1.	Članci 1. i 2.
Članak 2.	Članak 3.
Članak 3. stavak 1.	Članak 4. stavci 1. i 2.
Članak 3. stavak 2.	Članak 41. stavak 3. četvrti podstavak
Članak 3. stavak 3.	Članak 4. stavci 3., 4. i 5.
Članak 4. stavak 1.	Članak 8.
Članak 4. stavak 2.	Članci 12., 15. i 16.
Članak 4. stavak 3.	Članak 24. točke (h), (i) i (j)
Članak 4. stavak 4.	Članak 41. stavak 2. točka (c), članak 43. stavak 3. i stavak 5. točka (a)
Članak 5. stavak 1.	Članak 9.
Članak 5. stavak 2.	Članci 13., 15. i 16.
Članak 5. stavak 3.	Članak 24. točke (h), (i) i (j)
Članak 5. stavak 4.	Članak 41. stavak 2. točka (c), članak 43. stavak 3.
Članak 6. stavak 1.	Članak 10.
Članak 6. stavak 2.	Članci 14., 15. i 16.
Članak 6. stavak 3.	Članak 24. točke (h), (i) i (j)
Članak 7.	Članak 21.
Članak 8.	Članak 48.
Članak 9.	Članak 22.
Članci 10. do 15., 17. i 18.	Članci 23., 24., 27. i 44.
Članak 16.	Članak 6.
Članak 19.	Članak 31.
Članak 20. stavak 1.	Članci 35. i 36.
Članak 20. stavak 2.	Članak 32.
Članak 20. stavak 3.	Članak 36.
Članak 21.	—
Članak 22.	Članak 11.
Članak 23.	Članci 17. i 18.
Članak 24.	Članak 19.
Članak 25.	Članci 28. i 29.
Članak 26.	Članci 45., 46. i 47.
Članak 27.	Članak 49.
Članak 28.	Članak 35. točka (a) podtočka ii. i članak 41. stavak 1.
Članak 29.	Članci 41. i 42.
Članak 30.	Članak 41. stavak 1. točka (b)
Članak 31.	Članak 50. stavak 1.
Članak 32.	—
Članak 33.	Članak 52.
Članak 34.	—
Članak 35.	Članak 15. stavak 2. i članak 51.
Članak 36.	—
Članak 37.	Članak 54.
Članak 38.	Članak 56.